

Bronnie

Die • The

Bronberger

fokus op die landelike leefwyse / focus on country living

Junie/June 2022 Vol.20 No.10

012 734 0522 / 082 377 6807

info@bronberger.co.za

www.bronberger.co.za

gratis/free

Nou ook beskikbaar
via WhatsApp en e-pos

Binne / Inside:

- Woede oor Weiveld sluit – bl 12
- Baanbrekers verlaat Bashewa – bl 19
- Toe 'n VVV op Bronkiepad kom sit – bl 28
- Cullinan in pylvak omkroon – bl 14
- Oom Hannes kry oudste boom – bl 20
- Feelings need to be felt – p 37

V-TEK

Service Centre

ADVANCED MOTOR VEHICLE SERVICE CENTRE

Taking **SERVICE** to another level
WORKSHOP: 012 803 4021

- ⌚ MAJOR SERVICES & CAMBELT KITS
- ⌚ AUTO ELECTRICAL COMPONENTS & FAULT FINDING
- ⌚ AIRCON SYSTEM REPAIRS & REGASSING
 - ⌚ CLUTCH KIT REPLACEMENT
 - ⌚ SHOCK ABSORBER REPLACEMENT
 - ⌚ CV JOINTS & SUSPENSION
- ⌚ STARTERS & ALTERNATOR SERVICES & REPAIRS
- ⌚ KEY PROGRAMMING, NEW KEYS WITH REMOTES
- ⌚ COMPUTER BOX TESTING & REPAIRS
- ⌚ STATE OF THE ART DIAGNOSTICS TESTING EQUIPMENT

Owners: Vince, Costa and Charmaine
Vince and Costa each having over 30 years experience
in the motor trade industry.

Vince 082 382 6924 | Costa 083 456 7077 | Charmaine 072 632 1447

On customer request we collect and deliver vehicles.
Managed by Owners *Since 2004.*

50 GRAHAM ROAD, SHERE, PRETORIA EAST

CK2004/113450/23

Turnkey Mining & Drilling Solutions

Water Pump Group

sustainable reliable solutions

PROFESSIONELE EN OMVATTENDE WATERVOORSIENING

- Geo-hidrologiese water opnames
- Boor van watergate
- Boorgat opbrengs toetse
- Water analise
- Filtrasie sisteme
- Verskaffers van son- en krag aangedrewe pompe
- Besproeiing stelsels
- Vervaardiging van HDPE, LDPE en PVC pype

**BESOEK ONS WINKELS VIR AL JOU BENODIGHEDE
EN PROFESSIONELE DIENS**

RAYTON

📍 Inyati Drilling
Plot 69
Boschkop
Pretoria

🌐 www.inyatigroup.co.za
✉ ane@inyatigroup.co.za

☎ 012 940 0507

RAYTON

📍 WPG Rayton
Jan Ellis Winkelsentrum
H/v R515 & N4
Rayton

🌐 www.waterpumpgroup.co.za
✉ admin@waterpumpgroup.co.za

☎ 012 940 0511

PRETORIA OOS

📍 Pretoria Oos
1267 De Villebois Mareuil
Moreletapark
Pretoria

Redaksie, Verspreiding, Eienaar-uitgewers

Gerhard Kleijn 082 377 6807
gerhard@bronberger.co.za

Angie Kleijn 012 734 0522
info@bronberger.co.za

WhatsApp/Telegram: 083 959 1016

Advertensie: Navrae en Bespreking

Bel ons nou vir jou wenner-advertensie in **Die Bronberger**. Ons staan jou by met raad, daad, fotografie en die opstel en uitleg van jou advertensie teen geen ekstra koste nie. Jy kry 'n gratis proef vir goedkeuring voor plasing. 'n Advertensie in **Die Bronberger** bring nuwe voete na jou besigheid. Ons bereik die min ontginde koopkrag in die ooste van, en ten ooste van Pretoria met 'n publikasie wat die mense regtig wil lees. Vra gerus ons gereelde adverteerders of volg die lesersmeelewing in ons briewekolom.

Bel ons by 012 734 0522 of 082 377 6807 of stuur 'n e-pos na info@bronberger.co.za. Besoek www.bronberger.co.za.

Uitgee deur: Die Bronberger, Posbus 92366, Mooikloof, 0059 Tel: 012 734 0522; Sell: 082 377 6807; Faks: 086 650 7860 E-pos: info@bronberger.co.za Gedruk deur Seriti Printing Digital, Derdepoortstraat 318, Silverton

Advertensie & redaksionele navrae en -bydraes
Tel: 012 734 0522 Sell: 082 377 6807

Verspreiding / Distribution: Die Bronberger word teen die middel van elke maand versprei:
Toonbankverspreiding in: Olympus, Zwavelpoort, Shere, Tygervallei, Hazeldean, Silver Lakes, Boschkop, Tierpoort, Rietfontein, Mooikloof, Bashewa, Grootfontein, Welbekend, Bapsfontein, Klipkop, Witpoort, Kleinzonderhoudt, Mooiplaats, Donkerhoek, Pienaarspoort, Kleinfontein, Vaalbank, Valtaki, Cullinan, Rayton, Bronkhorstspuit, Kaalfontein, Faerie Glen, Moreletapark, Waterkloofrivier, Menlyn, Wapadrand, Lynnwoodrif, Willows, Equestria en Garsfontein.

Kopiereg
Kopiereg word op alle redaksionele materiaal in dié uitgawe gehou. Terwyl alle voorsorg deur die uitgewer en redakteur geneem word, kan ons nie verantwoordelik gehou word vir enige foute of uitlatings nie.

Bladuitleg
Jeanette 083 258 2665
jeanette@bronberger.co.za

Vintage
Graphic Designs

Tydskrif van veelsydigheid

Gloria Louw van Cullinan:

As jy nou 'n tydskrif van veelsydigheid wil lees, maak dit beslis **Die Bronberger!** Wat 'n uitsonderlike 'Komentaar' met geen afbrekende woorde om te na te kom nie, maar rose-ruikers om aan te prys en pendorings om misnoeë uit te spreek. Julle adverteerders: Onlangs het 'n waterpyp by ons geleek. Johan van Noodkreet Loodgieters het dit met groot vernuf binne 'n japtrap herstel. Nie net is hy uiters bekwaam nie, maar ook baie vriendelik en raai wat . . . ná sy arbeid was alles silwerskoon en netjies! 'n Jong man wat nog trots is op sy handewerk. Die artikel van 'Toeka se dae' van die Italiaanse krygsgevangenes in Zonderwater het my hart geraak en beslis my kennis daaroor verbreed. Cullinan is voorwaar ryk aan geskiedkundige gebeurtenisse. Die inligting het ek met my kleinkinders gedeel indien hulle dalk 'n taak oor Cullinan se besondere geskiedenis moet maak. Ek versamel al hierdie artikels wat dien as inligting-boek wat ek met my vriende en familie deel as ons rondry. Dankie, Bronnie, vir 'n puik tydskrif met 'n voorblad wat altyd die oog vang!

Papegaai in hok

Alta Strydom van Bronkhorstbaai:

Daar is 'n vrou in die omgewing wat 'n papegaai by haar pa gekry het toe hy dood is. Hy het hom 30 jaar in die hokkie gehad sonder om hom uit te haal. Sy gaan hom nou nog in die hokkie hou. Ek het mooi met haar gepraat, maar sy wil niks weet daarvan om hom uit te laat nie. Dalk sal daar iemand wees wat my kan help om met haar te praat. 'Fallen Angels' van Durban het gesê hulle sal die voël verniet vir haar mak maak en teruggee. Maar sy wil dit nie doen nie. Ek sou die kostes betaal het om die voël daar te kry. Ek hoop een of ander voëlliefhebber lees hierdie en kan voorstel hoe om te help.
Mense met voorstelle kan Die Bronberger kontak: info@bronberger.co.za of 012-734-0522. – Red

Puik artikel

Hennie Heymans van Queenswood:

'Krygsgevangene wat nie wou terug na Italië, word 102 jaar' in **Die Bronberger** se Mei-uitgawe: Wat 'n besondere interessante artikel! Ek sou dit vreeslik graag in die 'Nongqai' wou herpubliseer omdat dit deel is van ons nasionale veiligheidsgeskiedenis. Kolonel Prinsloo is vereer en sy gedrag het homself en Suid-Afrika tot eer gestrek! Nogmaals baie geluk – puik artikel, goed nagevors! Moet ons nie bietjie die geskiedenis van die polisieasies (laat) navors nie? Ek dink aan: Silverton (eers 'n dorp buite Pretoria); Eerste Rust; Boschkop; Cullinan; Welbekend; en Bronkhorstspuit (was eers Erasmus as ek reg onthou). Ons praat van agtereenvolgende magte, byvoorbeeld die Zarps, SA Constabulary, Transvaal Police, SA Polisie en SA Polisiediens. Hier moet mos 'n rykdom van polisie-geskiedenis wees? Lesers het seker herinnering van polisie wat te perd en per motorfiets plase besoek het in **Die Bronberger** se ontvangsgebied. Hier is ook baie geskiedenis oor die twee Anglo-Boere-oorloë en die Tweede Wêreldoorlog. Watter groot misdade het hier plaasgevind? Ek dink aan André Stander en sy maat wat uit Zonderwater ontsnap het. Hoe het Zonderwater sy naam gekry? Ek het 'n storie gehoor dat hulle daar drank gestook en verkoop het – maar "zonder water".

Ons het Hennie laat weet dat hy die artikel kan gebruik met erkenning aan **Die Bronberger**. Lesers is welkom om ons te kontak as hulle meer inligting oor die polisieasies in die gebied het. Skakel 012-734-0522 of stuur 'n e-pos: info@bronberger.co.za. – Red

Ons adverteer weer

Jakes Stadler van Legends Power Holdings:

Terloops: Ek kry vanoggend 'n oproep van iemand (langs Delmasweg – R50) wat nog nooit by ons winkel was nie en nie weet waar ons is nie. Hy vra my of ek 'Varta' is (interessant, ne?) – en hy stel belang in die Willard Gel batterye, soos in **Die Bronberger** geadverteer. Ek dink hulle roep dit "creating awareness" (of so iets) – nog steeds, in **Die Bronberger**. Ten spyte van al die nuwerwetse advertensiemetodes. Ons is weer daar volgende maand.

Gevaarlike ongeluksone

Danie Erasmus van Cullinan:

Net vanmiddag toe ek die Kaalfontein opdraande vat wonder ek waarom die pad nie reguit loop van suid na noord nie. Daar is geen bewerking van die grond links van die pad nie, behalwe die pienk massa pom-poms die afgelope somer. Die denneboompies word jaarliks meer. Nou het ons al drie baie gevaarlike ongeluksone in dié gebied: Die R513 tussen Pienaarsrivier en die Kaalfontein / Pyramid treinbrug. Ek het by vorige raadslede gepleit om nie die woongebied en die plakkers se toegang by die R513-brug aan te sluit nie. Daar was nou al legio botsings. Die oplossing is die ingang na Baviaanspoort (Mamelodi) Rioolwerke. Verkeer is van beide kante duidelik sigbaar. Nou voorsien ek die volgende sone is die R515 by die ingang van die nuwe geproklameerde Kaalfonteinmyn, voorheen Lenamyn en voor dit die Schüllermyl. Ek raai 50 trokke sal daagliks daar in- en uitry om die sand en aggremaat te laai en te vervoer. Met die gevaarlike padboog en opdraande wat sig van aankomende verkeer beperk gaan motoriste verras word met trokke wat noord en suid gaan indraai. Raai wat wag? 'n Drierigtingstop om die kruisende trokke te akkommodeer. Kyk by die ingang na die Zonderwater vullis-oorgangstasie. Soortgelyk met die opdraande van die suidekant. Gaan tel die kranse en kruise. Dit sal Kaalfonteinmyn se ingang nie gespaar word nie.
Brief verkort. – Red

Na bladsy 6

Ons voorblad

Die blouvisvangertjie is uiters skaars en bly nie lank op een plek nie. Daarom is dit op menige voëlkyker se wenslys en word wild geskarrel om die voeltjie onder die oog te kry as een raakgehoop word. Dié outjie is onlangs in die Stillbosch-reservaat by Klipkop deur Johan Pretorius gesien en afgeneem.

Hoekom vir óns dorp stem?

Cullinan is in die wedloop om as kykNET se Kwêla-dorp-van die-jaar aangewys te word. Vir die dorp en die groter omgewing sal dit 'n blye dag wees as ons gebied se naellooptjie eerste die wenstreep kan oorskreef. Dit kan 'n aansienlike onmiddellike finansiële voordeel vir ondernemers inhou en 'n hupstoot veral vir die toerismebedryf in die gebied meebring. Hopelik kan die fokus wat op die dorp en gebied gerig word, 'n verdere voordelige uitwerking oor die langer termyn tot gevolg hê. Almal wat die dorp en ander landelike gebiede ken waarvoor Tshwane se metroraad die septeer swaai, weet dat powere bestuur in die afgelope jare baie ongewenste gevolge vir inwoners veroorsaak. Ja, alles is baie ver van maneskyn en rose af – ook vir ons kandidaat vir die land se dorp van die jaar. Die wye blootstelling wat dié kompetisie bied, saam met volgehoue druk en meeleving van die gebied se inwoners, kan bes moontlik positiewe reaksie by die owerheid ontsluit om alledaagse probleemgebiede met meer geesdrif en erns aan te spreek. Cullinan is nie in die wedloop oor dié probleme nie, maar ten spyte daarvan. Daarom noop ons die Bronnie se lesers van oral oor om, as stemtyd aanbreek, met oorgawe vir óns dorpie te stem. Dit kan net die gewenste, positiewe uitwerking hê wat bitter nodig in die gebied is.

Staatmakers

Dit is nooit lekker om afskeid van ou staatmakers en vriende in die Bronberger-gebied (om welke rede ook al) te moet neem nie. Só moes onlangs vaarwel gesê word aan Ernst, Ella en Joritha Lösch wat ná 43 jaar hulle mooi hoewe op Bashewa verlaat het om hulle op Mosselbaai te gaan vestig. Ella en Joritha is susters wat met twee broers, Ernst en Hein, getrou het en hulle op Bashewa gevestig het. Hein is intussen oorlede. Die Lösch-egpare het oor die jare bekend geraak as staatmakers in die gebied wat altyd bereid was om hulp en bystand te verleen waar dit nodig sou wees. Die susters het vir jare 'n kuierplek, Formosa, op die hoewe bedryf waar die gebied se mense soos naby familie gekuier het. Merkwaardig is ook Ernst, 'n eiendomsagent, se verbintenis met die Bronnie. Toe die heel eerste uitgawe bykans 20 jaar gelede die lig gesien het, was daar net ses ondernemings wat 'n advertensie in dié nuwe publikasie 'gewaag' het. Ernst was een van hulle. En sedert daardie eerste uitgawe het Ernst Lösch sonder uitsondering in elke lieue uitgawe van die Bronnie sy advertensie geplaas. Dit werk vir hom, het hy op 'n dag gesê. Dankie Ernst, Ella en Joritha. Julle sal deur ons kontrei se mense en in ons harte gemis word. Mooi loop daar by julle nuwe tuiste by die see.

Om jou Bronnie maandeliks elektronies te kry, stuur die versoek met jou naam en van en die omgewing waar jy woon na info@bronberger.co.za. Stuur 'n dergelike versoek per WhatsApp na 083-959-1016 om die elektroniese uitgawe op WhatsApp te ontvang. Dit is gratis.

LIBERTY STALLE KINDERPARTYTJIES
PARTYTJIE VENUE OOK VIR ALLERHANDE ANDER FUNKSIES
Kinderpartytjies met 'n verskil
Juanita 082 417 8137
www.libertystables.co.za
info@libertystables.co.za

GEHOORPROBLEME?
Vir diagnostiese gehoortoetse, gehoorapparate, batterye en toebehore
Vra u gereeld vir herhaling? Sukkel u om gesprekke te volg in 'n raserige omgewing? Moet u gereeld die volume van die TV of radio harder stel?
Ons kan help!
Skakel gerus vir 'n afspraak **082 335 5706** TUISBESOEKE VIR U GERIEF!
GOEDGEKEUR DEUR ALLE MEDIESE FONDSE
Karien Vermaak Pr. No: 0255238
Naudéstraat 82, Rayton / karienvermaak@vodamail.co.za

van Rensburg Sand
Sedert 1983
Tel: 012 548 4531 / 32
Sel: 071 115 8974
E-pos: orders@krosasand.co.za

- Bousand
- Gewaste Pleistersand
- Riviersand
- 6 mm-50 mm Klip
- G5 Filling
- G7 Filling
- Hoendermis op aanvraag

SMARTSKIP
A DIVISION OF KROSA / VAN RENSBURG SAND
RUBBLE REMOVAL
Tel: 012 548 4531 / 32
Sel: 071 115 8974
E-pos: smartskip@krosasand.co.za

Vanaf bladsy 5

Moenie doodmaak nie

Hendrik Opperman van Witpoort:

Kyk net hierdie swartmamba by my skoonsus hulle se huis. Ek wil dit graag deel met my mede-Bronnies. Kyk mooi, hy wil haar nie aanval nie. Soek net prooi om te vreet. Moet hom asseblief nie doodmaak nie. Hy sál jou seker pik as jy hom bedreig, maar is weerloos teenoor mense.

Hendrik het 'n video en 'n hele paar foto's gestuur. – Red

Die swartmamba

Nostalgie oor Vlieënde Piering

Jolene (Louw) Kelly van Pretoria:

Baie dankie vir al julle harde werk aan **Die Bronberger** se uitgawes. Ons is nou so dankbaar dat dit aanlyn beskikbaar is.

'Vlieënde piering-padkafee se vreemdheid só verewig' van Februarie 2019 oor die Vlieënde Piering-padkafee verwys: Friedel Hansen, die afgetrede radio-persoonlikheid, het 'n ou foto op sy Facebook-blad gesit oor die eerste padkafee. In die kommentaar het mense melding gemaak dat die ou vlieënde piering struktuur nou glo blykbaar by Laerskool Wespark in die weste van Pretoria opgerig is.

Daar is ook verskeie ou foto's van Pretoria op sy Facebook-blad. Hy het ook twee fotoboekke uitgegee – een oor Pretoria en een oor die Anglo-Boereoorlog.

My grootste droom is om eendag die waarheid te kan uitvind oor die 1965 koperkleurige VVV-landing op die Ou Bronkhorstspruitpad. My pa was toe al werksaam by die WNNR in dr EG Halliday se afdeling. Dr Halliday is volgens 'n artikel na die toneel uitgestuur om monsters te versamel.

My pa was 'n stoere wetenskaplike, maar het eendag opgemerk dat hy glo daar is lewe op ander planete. Hy het egter nooit iets oor die 1965

Die ou foto van die Vlieënde Piering op Friedel Hansen se Facebook-blad

landing gesê nie. Ek het eers nadat hy oorlede is, van die 1965 voorval gelees. Ek sou hom baie graag wou vra wat hy daarvan geweet het. *Ons het 'n bietjie in argiewe gaan rondkrap en doen 'n berig oor die 1965 voorval op die Ou Bronkhorstspruitpad op bl 28. – Red*

Ons eie, eie Bronnie

Naomi Lubbe van Cullinan:

Die beste tydskrif wat 'n mens se hart ekstra warm laat klop. Ons eie, eie Bronnie. Dankie vir die voorreg.

Regtig puik

Marja Bränniger van Cullinan:

Die een prag voorblad ná die ander. Is daar nie 'n media-kompetisie waaraan julle kan deelneem nie? Regtig puik.

Nuttelose stoptekens

Hennie Malan van Cullinan:

Ek sou graag wou weet wat die doel van hierdie stoptekens in Swimming Bathweg tussen Olienhout- en Swarthoutweg, Cullinan is. Die spoorlyne aan weerskante van die pad is reeds toegegroei en die kruisings is slaggate.

Die stoptekens in Swimming Bathweg tussen Olienhout- en Swarthoutweg, Cullinan

Kan u gemaklik hoor?

Ons is gereed om u te help!

Tuisbesoeke word gedoen, sowel as gehoortoetse in die gemak van u huis.

Ons doen aflewering!

SKAKEL VIR 'N AFSpraak: 082 325 4544

DIENSTE

- Diagnostiese gehoortoetse
- Alles wat nodig is vir gehoorapparate
- Verskillende style en soorte gehoorapparate
- Bekostigbare, moderne gehoorapparate
- Mobiele diens vir u gemak
- Gehoorbeskerming

Live for Hearing
We live to improve quality of life

PRETORIA: Cornwall View Winkelsentrum, H/v Boeing en Pieringstr Elarduspark
BRONKHORSTSPRUIT: Oppidraai Eenheid 8, Marketstr 88, Bronkhorstspruit

LP GAS Installasies Installations

- Nuwe installasies
- Herstel en opgradeer van bestaande installasies
- Gas Stove / Plate / Geysers / Kaggels / Braaiers
- Inspeksie en uitreik van Sertifikate
- Geregistreerde SAQCC installeerder

- New installations
- Repair and upgrading of existing installations
- Gas stoves / Hobs / Geysers / Grills / Fireplaces
- Inspection and issuing of certificates
- Registered SAQCC installer

Bennie 081 355 3302 / info@lpgasinstallations.com

FRED HOFFMANN

ELECTRICIAN

072 735 2851

BATTERYE

VARTA BATTERY APPROVED DEALER

BATTERY LEGENDS

083 260 7589
012 997 0464/8
1299 De Villebois Drive Moreletapark, Pretoria

Neem 'n aand-foto van ons verligte VARTA en Willard advertensieborde (van Wes na Oos in De Villebois Weg) – en kwalifiseer vir (10%) korting op enige VARTA of Willard (voertuig) battery aankoop – met VRY installasie

Terloops, ons hou OOK 12V, Willard GEL batterye – vir SONKRAG in voorraad!

STIHL LAWMOWER LEGENDS

STIHL GHE 250 VERSNIJPERAAR

Binnkort WEER beskikbaar – teen 'n BAIE spesiale prys

Plaas jou bestelling NOU!

STIHL KETTINGSAE

– die maatstaf waarteen almal gemeet word.

Besoek ONS vir ASEMROWENDE WINTER-PRYSE!

Legendariese **STIHL MS 310** vanaf **R 7 500!**

STIHL, NATURALLY

#myspacemyway

1299 De Villebois Drive, Moreletapark Pretoria East
Tel: 012 997 0464/8
E-mail: legends@forextrader.co.za
www.legends-power.co.za
Battery Legends & Lawnmower Legends divisions of:
LEGENDS POWER HOLDINGS (PTY) LTD

LEGENDS POWER HOLDINGS

STIHL VARTA Willard

We Strive to Meet YOUR Specialised Needs – DOMESTIC & INDUSTRIAL

Pryse geldig tot 31 Julie 2022 of solank voorraad hou – tensy anders vermeld; F&WU

All the flowers of all the tomorrows are in the seeds of today

Time is the most valuable commodity, and what we enjoy tomorrow is a result of what we start today.

There is a common misconception, that enlisting the advice of a financial planner is only something that you do, once you've amassed a certain level of wealth. In the absence of a clear plan there is no tangible manner in which to determine what your financial goals are for the short-term, or the future, which can almost be likened to crossing the Drakensberg barefoot, without a map or a destination.

In reality financial planning should be done the moment you start earning an income to determine what your objectives are over varying periods of your life. This will enable you over time, to measure how you are progressing towards achieving your goals.

Investors today, have great variety to choose

from, and variety is the spice of life. Some like it hot whilst other prefer things a little milder. You may be shocked to learn that some preferences or aversions are based on biases which will not serve you in the long-term, because they are based on perceptions which are sometimes deceiving.

Irrespective of your circumstances, you must take the first step. People aren't born running, most people who are prosperous today, started small, made prudent decisions and built empires upon it!

Your greatest asset is your ability to earn an income, which is limited by your greatest commodity; time. Time waits for no man and whilst it's still on your side, make every minute count.

Laugh every day, play with your children, dance with your partner and smell the roses. We are

meant to enjoy life, but we often find ourselves burdened by its challenges where we didn't dedicate time sooner to take care of the things that are really important.

By starting to plan early on for different eventualities that may occur throughout the course of your life, you will be able to stand tall and be bold in the face of adversity, because you have a map, and you know exactly where you're headed.

Jacqui Kruger
071 491 8004
jacqui.kruger@psg.co.za

Silver Lakes Outeniqua

PSG Office of the year 2021 | PSG Insure Adviser of the year 2021 & 2022

Offices in Pretoria (Silver Lakes & Olympus) and along the Garden Route (George Central, Mossel Bay Diaz, Knysna and Plettenberg Bay)

Wealth Services

- Investments
- Stockbroking
- Portfolio Management
- Wills en Trusts
- Financial Planning

Insurance Services

- Personal short-term insurance
- Commercial short-term insurance
- Engineering insurance
- Agricultural insurance

Silver Lakes

Hazeldean Office Park
Avocet Corner, 687 Silverlakes Road,
Silver Lakes, Pretoria

Olympus

17 Midas Avenue, Olympus Ridge,
Pretoria

T+27(86) 134 8190 | Wealth services: silverlakes@psg.co.za | Insure services: olympus@psg.co.za

PSG Wealth Financial Planning (Pty) Ltd is an authorised financial services provider. FSP728

Die voertuig se bande is op die R515 binne in Rayton verwoes
Foto: Verskaf

Lokval in dorp verwoes bande

'n Voertuig se bande is om 8.30 nm op 29 Mei verwoes in 'n lokval wat met skerp voorwerpe net voor die brug oor die R515 in Rayton gestel is. Die Cullinanse Gemeenskappolisieringsforum (GPF) het laat weet dat die insittendes veilig by die Engen-vulstasie aangekom het, maar net baie geskok was. Op 26 Mei teen 7.20 nm het 'n voertuig deur

skerp voorwerpe gery op die N4-Oos snelweg naby die Donkerhoek-afrif in die rigting van Bronkhorstspuit. Verskeie skote is op die slagoffers afgevuur, maar hulle beserings was gering. Die SAPD, Metro-polisie, GPF reaksiespan, Trac en private sekuriteitsgroepe het reageer en was gou op die toneel. Die Boschkopse GPF het motoriste gewaarsku

om bedag te wees op skerp voorwerpe in die pad en om nie te stop as hulle bande beskadig word nie. Meld dié voorwerpe aan by die SAPD, GPF of jou sekuriteitsmaatskappy.

Meer as R1 miljoen se buit gevind

Gesteelde goedere ter waarde van meer as R1 miljoen is op 7 Mei op 'n Bapsfontein-kleinboewe gevind. Polisiewoordvoerder, sersant Connie Moganedi, sê dat die polisie 'n wenk ontvang het van maatskappybestuurders wat 'n gekaapte vragmotor se bewegings nagespeur het. Dit het hulle na 'n verdagte gebou op dié Bapsfontein-kleinboewe gelei. Die vragmotor is in Brakpan gekaap onderweg na Zimbabwe en is via Tracker opgespoor. Lede van die Welbekend-polisiestasie het die gebou deursoek en het 'n 40-jarige man vir die

besit van gesteelde goedere in hegtenis geneem. 'n Vragmotor-sleepwa, nuwe meubels, bande, staal versterkingstawe en kartondose vol waardevolle items en elektriese toebehore is onder meer gevind. Die goedere is deur die maatskappybestuurders en eienaar geïdentifiseer. Die publiek word gevra om verdagte mense of omstandighede aan te meld by 08600-10-111.

Die polisie lê beslag op gesteelde goedere
Foto: Verskaf

Kabel-boewe op heterdaad betrap

Vyf verdagtes is op 16 Mei op heterdaad betrap toe hulle besig was om kables langs die treinspoor op Elandshoek uit te grawe. Lede van die Cullinanse Polisiestasie en SAPD Misdaadvoorkoming het 'n wenk gekry dat mense besig was om kables te steel. Polisiewoordvoerder, sersant Connie Moganedi, het gesê dat die vyf verdagtes, tussen die ouderdomme van 20 en 40 jaar, in hegtenis

geneem is vir die sabotasie van noodsaaklike infrastruktuur. Hulle het in die Cullinanse landdroshof verskyn op aanklag van die oortreding van afdeling 3(1) van Wet 18/2018 van 2015. Die gemeenskap word gevra om skade aan infrastruktuur aan te meld omdat dit ons kinders van hulle toekomstige erflating beroof en die land se ekonomie negatief beïnvloed.

083 445 1608 | Broodblik & Koffiepit | adelekoffiepit@gmail.com
OP DIE R51 SPRINGS PRETORIA PAD TUSSEN PETIT & BAPSFONTEIN | S26° 02.336 E028° 23.477

True to its name, here you can relax, read a book, enjoy a picnic, rejuvenate the soul and watch the most amazing sun sets.

EXCLUSIVE CARAVAN PARK & GUEST FARMHOUSE

Magda van Niekerk | bookings@lazyowlretreat.net | LazyOwlCountry
+27 82 658 0602 | www.lazyowlretreat.net | R511, Brits, North West

FAMILY PET CENTRE

Besoek ons vandag!

alle troeteldiere WELKOM!

DIE GROOTSTE
1-STOP
TROETELDIER-
WINKEL
IN SUID-AFRIKA

SILVER LAKES Hazeldean Square Winkel #47
SKUINS OORKANT VIRGIN ACTIVE
KONTAK ONS: 012 750 0090

Maandae - Vrydae 09:00 - 18:00
Saterdag 08:30 - 16:00 • Sondag en Publieke Vakansiedae 09:00 - 14:00

CENTURION Centurion Lifestyle Centre
KONTAK ONS: 012 941 4825

FOURWAYS Fourways Crossing Shopping Centre
KONTAK ONS: 011 033 4600

Vir ons geveerde gesin se veiligheid, moet asseblief nie met voëls die winkel binnegaan nie.

TEL: 011 822 8503
011 964 1323
FAX: 086 630 2616
sales@gas2u.co.za
www.gas2u.co.za

GPS co-ordinates
-26.0026161 28.4140339
14 Magic Avenue
Bapsfontein
(near BP Garage)

LPG gas
Walk-in price
unbeatable
(no resellers)

Cadac 3kg
empty
cylinder
R589

Cadac 5kg
empty
cylinder
R649

Cadac 7kg
empty
cylinder
R799

Cadac 9kg
empty
cylinder
R999

We also sell
industrial gas!

Portable cartridge gas
stove (uses 220g can)
Now **R399**
Save **R100**

Safegas cylinder
top heater
Was **R499**
Now **R399**

Cadac
gas heater
Was **R1 399**
Now **R1 199**
(excludes
9kg cylinder)

Zero low-high pressure geyser

8L - **R2 899**
12L - **R3 999**
16L - **R4 699**
20L - **R4 999**

Magic liquid rubber
(10 different colours)
5L **R399** 20L **R1 599**

Zero gas and electrical
freezer 215L
Was **R7 499** Now **R6 699**

Zero 6-burner
black full gas stove
Was **R6 599**
Now **R5 599**

Cadac gas hob
stainless steel
& one wok burner
R1 999

Cracker
deal!

Zero upright
fridge 230L
Was
R12 799
Now
R10 999

Every day is pensioners day
- less 5% (gas only)

Prices valid until end of June 2022.
TS & C's apply. All prices include VAT

Ferre gas stove
and electric oven
Was
R10 999
Now
R8 995

'Omie' met dood gedreig ná Weiveld se sluiting

Weiveld se aankondiging op 25 Mei dat hulle deure permanent sluit het derduisende aanhangers die jodie in vir "die omie" wat 'n klagte oor geraas gelê het. Veral Afrikaanse musikante het by dié vermaaklikheidsplek op die hoek van die Boschkoppad en Grahamweg (Lynnwoodwegverlenging) op Zwavelpoort opgetree. Dave Hayman van Sherwood-stalle langs Weiveld sê dat hy die sogenaamde "omie" is wat nou deur duisende kinders gehaat word, maar dat hy nie die enigste een is wat klagtes oor die lawaai gelê het nie. "Ek weet ek gaan 'n "hammering" vat," sê Dave "en dit het klaar begin met doodsdreigemente, dreigemente om my plek af te brand en die perde te vergiftig." Die musikant, Appel, se plasing op sy Face-

book-blad die dag van die sluiting, het binne ure honderde kommentare oor "die omie" uitgelok. Appel het gesê: "Dis vir my 'n ongeloflike hartseer dag vandag; die nuus is al gister met my gedeel dat ons geliefkoosde dans en kuierplek, Weiveld, sy deure moet sluit as gevolg van 'n buurman en sy trawante wat oor die geraas kla." Appel het geskryf dat daar baie mense is wat nou hulle werk kwyt is en "ons as musikante het een groot verhoog minder" asof die grendeltyd nie erg genoeg was nie. Hy sluit af deur te sê, "Ek hoop terdeê die ou oom is nou tevrede met sy vrede".

Sluiting

Chantelle Bothma, Bronberg Hub se bemerkings- en sake-ontwikkelingsbestuurder, het bevestig dat die sluiting "inderdaad waar" is. Op

Weiveld se verhoog
Foto: Facebook - Weiveld

Die Bronberger se navraag oor meer inligting, het Chantelle gesê: "Die enigste verklaring wat ons nou kan bied is dat dit ons spyt om u mee te deel dat alle toekomstige vertonings gekanselleer moet word as gevolg van 'n geraas-klagte wat deur ons buurman ahangig gemaak is. Ons het dus geen keuse as om Weiveld permanent te sluit nie." Chantelle het gesê dat die ander restaurante op die perseel nog oop is en dat FlavorVille op 16 Junie herbekendgestel word. 'n Deli gaan ook bekendgestel word. Woedende aanhangers skryf op Facebook dat "die omie" wat hulle gunsteling kuierplek laat sluit het, nie langs die plek moes intrek nie. Dave Hayman woon egter al 42 jaar lank op sy kleinhoewe. Hulle

vra of dit nie dalk tyd is dat hy ouetehuis toe moet trek nie.

Perde

Dave verduidelik dat die perde in sy stalle aan slaapgebrek ly. Ander nabye bure, wat al 20 en 30 jaar lank op hulle kleinhoewes woon, vertel dieselfde en sê dat die uitwerking gesien kan word op hulle perde, wat in die nagte onder kamera staan. Dave het 'n plaaslike veearts om hulp genader en sy het voorgestel dat hy 'n klagte van dieremishandeling by die DBV lê. Dit is egter nie net die perde wat swaarkry nie. Dave sit met pakke briewe van 62 mense in die omgewing wie se lewens nadelig beïnvloed is deur die geraas. Hy sê dat die geraas die ekwivalent is van 'n alarm wat vir ses ure aanneembaar in jou slaapkamer afgaan. Dave het onder andere beëdigde

Die Faan Smuts Kapel op die perseel

verklarings van ouers wat in Olympus, oorkant die Bronberg, woon en sê dat hulle en hulle kinders nie op vier ure slaap kan klaarkom wanneer Weiveld aan die gang is nie.

"Almal blameer my," sê Dave "maar dit is Tshwane wat Weiveld gedagvaar het." Hy sê die bure lê al vir vier jaar lank klagtes. "Dit is 'n oortreding van die wet op geraasverstoring en iewers moes die bom bars."

Desibel

Dave vertel dat 14 naburige inwoners in Oktober 2021 'n vergadering met die burgemeester gehad het. "Hulle het toe begin met klankopnames en het gevind dat dit 72 desibel binne 'n naburige

Bronberg Lodge in 2004

huis is. 'n Dagvaarding is in Maart vanjaar uitgereik en weer in April en die finale dagvaarding is uitgereik op Saterdag 21 Mei met die 'Groot Jol'. Die hekke het 2 nm oopgemaak en daar was glo 4 000 gaste toe die polisie en Tshwane-amptenare opgedaag het. Tog is daar ander mense in die omgewing wat op Facebook geskryf het dat die geraas hulle nie pla nie. Iris van Wyngaardt skryf: "Ons bly glad nie ver van Weiveld af nie en ja, ons hoor die musiek maar geniet dit vreeslik baie. Die lewe is klaar so "boring" en hulle het regtig gees by Weiveld.

Dave Hayman
Foto: Facebook

Net omdat hulle die naweek die 'Groot Jol' gehad het, kla hy daarvoor. Ja, dit was hard maar dis nie elke naweek so nie."

Rof

Elsabé Möller skryf: "Ons bly self 4 km van Weiveld af en soms gaan dit

Sherwood-stalle langs Weiveld
Foto: Facebook

Binne-in Weiveld
Foto: Facebook - Weiveld

regtig rof, dan voel ek of ek my hare uit my kop wil trek, maar ek is seker daar moet maniere wees om hierdie op 'n ander manier aan te spreek as om net die deure te sluit?"

"Ons almal woon buite die stad, en ons woon hier lank voor Weiveld se deure oopgemaak het, omdat ons die vrede verkies en die landelike leefwyse waardeer." Aan Appel skryf sy: "Ek kon Saterdag tot jou 'Lemoene' se lirieke in my sitkamer hoor, wat eintlik heel "fine" was, maar die gedoef doef na dit was onuithoudbaar. So, ek wonder net of daar nie 'n ander oplossing is wat vir almal kan werk nie." Rochelle Kleynhans skryf: "Ons bly 3 km van Weiveld af op die Boschkoppad en het Saterdagdaand se party so geniet, gevoel ons was self daar al was ons by die huis. Kry 'n lewe buurman en trawante."

Geskiedenis

Dave het 'n paar jaar gelede van sy eiendom, plot 889 Zwavelpoort, aan die eienaars van die Bronberg Hub verkoop. Hulle het aan hom gesê dat hulle dit vir parkeerplek wil gebruik en dit is waar Weiveld en At The Beach opgerig is. Die oorspronklike hoewe langs daardie T-aansluiting, sê Dave, het aan PC Jansen behoort, wat saam

met sy broer, Toppie Jansen, grond aan weerskante van Lynnwoodweg-verlenging besit het. Hy sê dat PC Jansen vandag nog die sandwerke 'n entjie verder aan besit. Hy vertel dat dit nog in die dae was wat die Boschkoppad 'n grondpad was. Toe die aansluiting van die nuut geteerde Boschkoppad met Lynnwoodweg gemaak is, is 'n driehoekvormige deel van 'n kleinhoewe daar afgesny. Dié aardige stukkie grond is deur Faan Smuts aangekoop.

Faan Smuts

Faan en sy vrou Issie het 'n gewelhuys in Kaaps-Hollandse styl daar gebou. Issie het destyds vertel dat toe hulle in die 1980's in die nuwe Zwavelpoort-huis ingetrek het, hulle die eerste paar aande sonder 'n voordeur geslaap het en dat daar in daardie tye nie rede vir

kommer daaroor was nie. Die grasdak-gewelhuys het in 2001 afgebrand en Dave vertel dat hy nog een van vele bure-brandslaners was wat gaan help het. Faan, 'n Weskuser van oorsprong, 'n innemende storieverteller en humoris met 'n wye vriendekring en 'n ruim hart, het besluit om dit weer van voor af te bou en het toe 'n restaurant en "lodge" daar gevestig.

'Lodge'

Faan en Issie se Bronberg Lodge met sy Golden Mole-kroeg sou inderdaad in die opvolgende jare dié plattelandse kuieruiste by uitstek vir die omgewing se mense word en sy eienaars sou diep spore in hulle harte trap.

Faan het later planne gemaak om die driehoekhoewe in Bronberg Wynlandgoed te omskep en het 'n vennoot, Flip Marx, gekry. Hy het die plek aan Flip verkoop en Faan is op 26 Augustus 2011 oorlede. Flip het aangegaan om die plek uit te brei en Faan se vrou, Issie, het die nuutgeboude kapel op die perseel, wat na Faan vernoem is, op 29 April 2012 onthul. Benewens die Bronberg-restaurant is FlavorVille, At The Beach en Weiveld gebou om deel te vorm van die Bronberg Hub.

Weiveld se buitekant in die aand
Foto: Facebook - Weiveld

Wednesday,
3rd of August
Starts at 17:00
R725 per person

Experience what to expect on your wedding day with Oxbow's Wedding Menu Tasting

Oxbow Country Estate's Special Events - Wedding Menu Tasting

The menu will consist of 11 mini portions, paired with a tasting of wine. Renowned suppliers to chat to you about their various fields of expertise.

Bookings Essential - info@oxbowestate.co.za or WhatsApp 083 302 0575

NEWLANDS GARDEN SANDS

Previously Newlands Garden Centre

We supply:

- Organic Mushroom Compost • Landscaping Soil
- Lawn Dressing • Building Sand • Plaster Sand
- River Sand • Playpen Sand • Cement

Services also rendered:

- TLB hire • Woodchipper • Pecker • Compaction roller

Cement
R103 (Collect)

New address: Plot 70, Atterbury Road Ext (opposite Mooikloof)
012 480 0211 / 012 480 2094/6 E-mail: fred@newlandsgc.co.za www.newlandsgardencentre.co.za

Jou stem kan Cullinan as 'dorp van die jaar' kroon

Cullinan is 'n finalis in Kwêla se kompetisie om as 'Dorp van die Jaar' aangewys te word. Jou stem kan dié geskiedkundige dorpie as die nasionale wenner laat seëvier. KykNET se Kwêla-program bied jaarliks dié kompetisie aan. 'n Wenner uit elk van nege streke word gekies. Cullinan is op Sondag 29 Mei as die streekwenner vir Gauteng en Noordwes aangewys en 'n insetsel oor dié dorpie se uniekheid, sy ka-

rakers en omgewing is uitgesaai. As die nege streekwenner-dorpe op Kwêla aangekondig is, sal mense van 6 nm op 17 Julie tot 22 Julie vir hulle gunsteling-dorp kan stem. Die wendorp word op 31 Julie op Kwêla aangekondig en wen onder meer R1 miljoen se bemarkings-waarde van kykNET. Die vervaardigers van Kwêla, sal 'n advertensie oor die dorp maak, wat in kykNET se advertensietyd uitgesaai sal word. 'n Groot dorp-van-die-jaar-makie-

Die Premier Hotel

tie sal ook in die wendorp gehou word. Dit sal verfilm word en later uitgesaai word. Die ervaring van vorige wenners is dat dié prestasie geweldige waarde vir onderneemings en werkskepping op die gekroonde dorp en sy omgewing inhou.

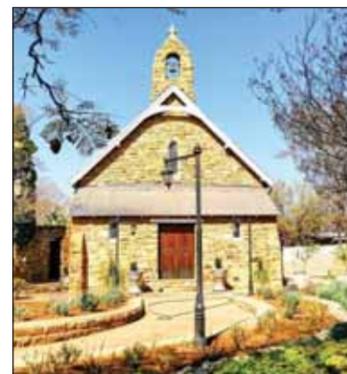
Diamant

Cullinan is wêreldwyd veral bekend oor die ontdekking van die Cullinan-diamant van 3 106 karaat in 1905. Dié diamant is glo deur Fred Wells, die destydse oppervlakbestuurder, met sy knipmes losge-

Winkeltjies langs Oaklaan se wandelpaad

die kroon en septer van die koningin van Engeland gesien word. Min het die Minnaars geweet dat hulle erfplaas, Elandsfontein 85, die wêreld se grootste diamant sou voortbring. Cornelis Jacobus Minnaar het sy plaas van ongeveer 3 000 morg op 7 November 1859 geregistreer. Cornelis se twee seuns, Roelof en Paul Minnaar, het die plaas geërf en verdeel. Paul het die deel gekry waarop die diamantmyner later ontwikkel is. Op 7 Desember 1896 het Paul 'n deel van sy plaas aan Willem 'Wragtag' Prinsloo vir £570 verkoop. Willem het dit vir sy suster

Die geskiedkundige Sir Herbert Baker-kerk

wikkel, ongeveer nege meter van die bogronnd af. Die ontdekking het opslae gemaak. Nege groot diamante en 96 kleiner stene is uit dié edelsteen gesny. Die twee grootstes kan in

Die melkery se pragtige ou gebou
Foto: Verskaf

Miertjie, oujongnoui Maria Elizabeth Prinsloo, gekoop as oorsaanplaas wanneer die beeste in die herfs van die hoëveld na die bosveld trek. In dié gebied is reeds in die laat 1800's spoeldiamante gevind. 'n Entrepreneur met die naam van Thomas Major Cullinan het by Olifantsfontein 'n fortuin gemaak as 'n bouer wat sy eie stene vervaardig het. Sy stokperdjie, om te prospekter vir diamante, het hom na dié

Willie Strauss woon en werk in een van die oorspronklike sinkhuise op die dorp

Die Nedbank-gebou is een van die dorp se ou sandsteen-geboue

noordwestelike deel van Elandsfontein gelok.

Willem Wragtag het verseg om vir Thomas 'n opsie te gee om dié deel te koop of daarop te prospek-

teer. Hy het vroeër twee plase, een in Modderfontein, afgestaan nadat prospekterders minerale daarop gekry het.

Na bladsy 17

Ringpharm
Gesondheidsorg vir Algehele Welstand

Cullinan Apteek Pharmacy

Vir al jou verkoue en griep benodighede en immuniteit-ondersteuning

Geleë in Cullinan, 2022 finalis in Kwêla se 'Dorp van die Jaar' kompetisie.

Oaklaan 112, Cullinan
Tel: 012 734 0557 / Sel: 083 302 5918

Weeksdae: 08:00 - 18:00 | Saterdag: 08:00 - 13:00 | Sondag: 10:00 - 12:00

BEKOSTIGBARE GESONDHEIDSORG VIR ALMAL
AFFORDABLE HEALTH CARE FOR ALL

YAYA'S WAREHOUSE
ANTIQUES & VINTAGE WINES

Ya-Ya's Antique Warehouse

- Antiques •
- Vintage •
- Collectables •
- Coffee shop & Roastery •
- Tasting room and Licensed Bar •

103 Oak Avenue, Cullinan
www.yayaswarehouse.co.za
071 154 2401
info@yayaswarehouse.co.za

CULLINAN VINTAGE WINE MARKET

Cullinan Vintage & Wine Market

A unique market with an explosion of taste and culture in the heart of Cullinan. Every third weekend of the month, antique dealers, collectors and wine and gin merchants come together in Cullinan for this festive experience.

103 Oak Avenue, Cullinan
071 154 2401
maudiesmit@gmail.com

Mr Gutter
SEAMLESS GUTTERING SYSTEMS OF DISTINCTION

QUALITY SEAMLESS GUTTERING
FASCIAS & BARGE BOARDS
CHROMADECK & COLOURBOND

012 002 3001
Ludwig 072 464 5987 | Bertie 082 926 7233
Fax2Mail: 086 716 6710
mrgutter@lantic.net | mrgutterpta@gmail.com

WE ALSO MANUFACTURE WASHING LINES

www.mrgutter.co.za

Cullinan Diamond Lodge

CONFERENCING AND YEAR-END FUNCTIONS • STYLISH ACCOMMODATION • DINING

Cullinan Diamond Lodge, a beautiful establishment that reflects the unique ambiance of this little mining and holiday town just east of Pretoria.

Apart from 29 stylish rooms, this lodge has a restaurant, is ideal for weddings, special family events, formal business meetings, conferences and team building events.

012 734 2255 | info@cullinandiamondlodge.co.za | 2 Hotel Street, Cullinan, 1000

Harrie's Pancakes

Cullinan 012 734 1054 Eastwood 012 342 3613
 Wo-So 08:00-17:00 Ma-So 08:00-17:00

square boutique gifts

Cullinan Next to Harrie's Pancakes
 079 646 0432 Woensdag tot Sondag 09:00 - 15:00

Cullinan...

Vanaf bladsy 15

Toe hy hom op Elandsfontein kom vestig, was hy goed keelvol vir trek en het hy verklaar: "As daar weer 'n prospekteerder naby my plaas kom, skiet ek vir hom "wragtag". Vandaar sy bynaam. Thomas was egter nie 'n man wat maklik bes gegee het nie. Hy maak toe 'n slenterplan en op 'n mooi dag vertel hy vir Willem dat een van sy trekosse op Willem se grond verdwaal het en dat die betrokke os die gevreesde en hoogs aansteeklike miltisie onder lede het. 'n Omgekrapte Willem vrees toe dat sy eie beeste sal aansteek en sê dat Thomas die dier daar en dan moet doodskiet en begrawe.

Thomas Cullinan, sy vrou Annie, en hulle kinders
 Foto: Cullinan-mynargiewe

William en Evalina McHardy en hulle sewe kinders
 Foto: Cullinan-mynargiewe

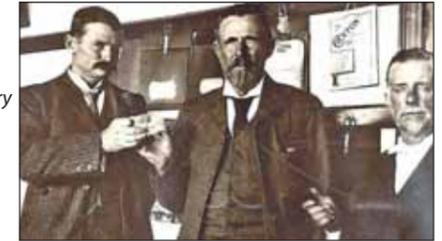
Thomas se slinkse plan was in plek: Die 'grafgat' word groot genoeg vir 'n hele span osse, en so het Thomas toe onder die niksvermoedende neus van Willem Wragtag 'geprospekteer'. Thomas het reeds vermoed dat daar op 'n koppie 'n ryk vulkaniese pyp kimberliet, die sogenaamde blou grond, vol diamante skuil.

Minnaars

Intussen het die Minnaars steeds 'n deel van die plaas besit. Toe die Anglo-Boereoorlog in 1899 uit-

breek, het hulle gaan veg. Roelof is reeds voor die oorlog dood, maar van die familie is as krygsgevangenes na Bermuda gestuur en vrouens en jonger kinders is in die konsentrasiekamp in Irene aangehou. Na hulle tuiskoms in 1902, vind hulle dat die opstal afgebrand is en geld was skaars. Roelof se weduwee is met Salmon Stephanus Maritz getroud en in 1903 het hy die suidelike gedeelte van Elandsfontein uit Roelof se boedel gekoop. Dit is Salmon wat dié deel van die plaas vir £20 000

Thomas Cullinan, links, kry die reuse diamant van mynbestuurder, William McHardy, middel. Regs is Frederick Wells, destydse oppervlak-bestuurder
 Foto: Order of Splendor

aan die Premier (Transvaal) Diamantmynmaatskappy verkoop het. In die na-oorlogse tyd slaag Thomas Cullinan daarin om ook tant Miertjie Prinsloo se deel van Elandsfontein aan te koop. Willem Wragtag, wat Thomas se aanbod teëgestaan het, is in 1898, net voor die oorlog, oorlede en ná die oorlog het Thomas met tant Miertjie se twee broers onderhandel om dié gedeelte teen £52 000 aan te koop. Met Thomas se bewyse dat die vulkaniese pyp bestaan, is die myn op 6 November 1902 as die Premier Sindikaat geregistreer en op 1 Desember herregistreer as die Premier (Transvaal) Diamantmynmaatskappy.

Museums

Willem Wragtag se werf, bekend as die Willem Prinsloo Landboumuseum op die Ou Bronkhorstspuit-

pad, is oop vir die publiek en hou juis op 2 Julie die jaarlikse Mam-poerfees, waar die ou plaaswerf en opstalle besoek kan word. Die eerste huis wat op Cullinan gebou is, staan vandag nog in sy oorspronklike baadjie in Oaklaan en is bekend as die McHardy Huis-museum. Die huis is in 1903 vir die myn se eerste algemene bestuurder, William McHardy, sy vrou en sewe kinders gebou. William is in 1913 oorlede en die myn het aangebied dat sy vrou en kinders lewenslank in die huis kon aanbly. Twee dogters, Evalina en May, het tot hulle dood, 'n paar dae ná mekaar, in 1984, daar gewoon. So het die McHardy's die huis 81 jaar lank bewoon en die museum spog met hulle oorspronklike meubels, ornamente, kombuisware en foto's.

Na bladsy 18

Premier Diamond Tours

99 OAK AVE, CULLINAN
 Visit us for a 2 hour guided surface tour on Cullinan Diamond Mine
 Monday to Sunday : 10h30, 12h30 & 14h00
 We are having a winter special until end of August 2022!
 Liza Brown: 083 261 3550 / www.diamondtoursullinan.co.za

Queen's Cottage Cullinan

Contact me for details on pop-ups
 Lientjie Wessels 082 531 6141

Just Ginger is nou oop vir gemmer-middels teen verkoue en griep

Oaklaan 88
 Amanda Taljaard
 083 314 4288
 manda.taljaard@gmail.com
 www.JustGingerShop.co.za

Once Upon a Time BOOKSHOP

"Here's to books, the cheapest vacation you can buy."
 -- Charlene Harris

Visit us in Oak Avenue, Cullinan opposite Harrie's Pancakes
 Wednesday - Sunday 09:30 - 16:00
 Closed Monday & Tuesday

Contact owner
 Natasha 082 696 0479

BILTONG EXPERIENCE

KOM LOER IN EN HERONTDEK DIE SMAAK VAN EG TRADISIONELE BILTONG
 Jakkie 072 255 0041 | Anretha 072 177 2179 | pfs@absamail.co.za
 88 OAK AVENUE • JANHARMSGAT SE AGTERPLAAS

Cullinan...

Vanaf bladsy 17

Besoekers aan die Cullinan Vintage en Wynmark, wat elke derde naweek van die maand langs die museum gehou word, se toegangskaartjies sluit 'n toer deur die museum in. Verder af in Oaklaan is die geskiedkundige sandsteen behuisingkwartiere, wat vandag die tuiste is van Cullinan se bekende eet- en kuierplekke en winkels wat oudhede, aardighede en versamelaarsitems aanhou.

Stasie

Die oorspronklike stasiegebou is ook steeds vandag te sien, in die vorm van 'n restaurant. Op vroeëre beplannings van die myndorp word reeds verwys na die gedeelte wat gereserveer was

vir die stasie en treinspoor. Die myn se passasierstrein was vanaf 1906 aktief. Die Cullinan-stasie se bouwerk het in 1906 begin en is in 1907 voltooi. Die stasie-store is vandag omskep in 'n reeks winkeltjies en staan bekend as Cullinan Junction. Suid van die kaartjieskantoor staan drie oorspronklike huise wat in dieselfde tydperk as die historiese hotel, rondom 1905, gebou is. Die eerste huisie was deur die spoorwegbouwer bewoon, die volgende een was enkelkwartiere, en die laaste een die stasie-meester se huis. Oorkant die pad is die oorspronklike hotel van die dorp. Die eerste hotelbestuurder was Dick Goldberg en die datum van die Premier

Cullinan-stasie in 1908
Foto: Cullinan-mynargiewe

Evalina McHardy voor die McHardy Huis
Foto: McHardy Family

Cullinan spog met vele kerke, maar die bekendste is sekerlik die geskiedkundige Sir Herbert Baker-kerkie, St George's Anglikaanse kerk, wat in 1908 gebou is. Dié kerkie is vandag saam met 'n nuut geboude sandsteen-gebou 'n funksieplek en restaurant. Die dorp se eerste gholfkлуб is in 1905 gestig en kan vandag nog besoek word om lafenis te vind

Hotel se stigting is nie bekend nie, alhoewel ou geskryfte wys dat die Cullinan-diamant by die hotel se kroeg aan mense gewys is. Toe die Departement van Verdediging Cullinan in die Tweede Wêreldoorlog oorgeneem het, het slegs offisiere aanvanklik toegang tot die hotel gehad. Die weermag het ook die anneks oorkant die hotel, wat vandag 'n vier-ster lodge is, gebou.

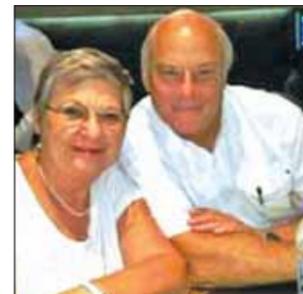
by die klubhuis se restaurant. Mynbestuurder, William McHardy, was die eerste president van die klub. Die myn se eerste ingenieur, AE Pack, was in 1907 die kaptein en gholfkampioen. Die omgewing vlak by die dorp is grootliks 'n bewaringsgebied wat die Dinokeng-wildtuin en veskeie private reservate insluit waar die 'groot vyf' en avontuur-ervarings gesien en beleef kan word.

Die eerste foto van Cullinan se gholfbaan in 1908
Foto: Cullinan-mynargiewe

Baanbrekers van Bashewa en Bronnie groet

'n Merkwaardige Bashewa-inwoner, wat sedert die Bronnie se heel eerste uitgawe in September 2002 elke maand adverteer het, se laaste advertensie is geplaas. Toe die heel eerste Bronnie bykans 20 jaar gelede sy babagesig in die Bronberg-gebied kom wys, was bloot 'n handjievool adverteerders bereid om pa te staan en om te help met bottelgee en met doeruil en só. Een van dié baanbrekers was die bekende eiendomsman van Bashewa, Ernst Lösch. Hoewel baie adverteerders uit die Bronnie se baba- en kinderskoendae steeds gereeld of sporadies in

Ella en Ernst Lösch

Die Bronberger adverteer, is daar iets wat Ernst en die Bronnie se verbintenis baie besonder maak: Sedert daardie heel eerste Bronnie het Ernst elke maand in elke lieue uitgawe 'n advertensie geplaas. Nie eers een enkele uitgawe is oorgeslaan nie. Met die Bronnie se 15e verjaardag in September 2017 het Ernst se vrou, Ella, 'n pragtige verjaardagkoek by die Bronnie se kantore afgelaai om dié lang verhouding te vier. Teen die einde van Mei vanjaar het Ella laat weet dat sy en Ernst en haar suster, Joritha, ná 43 jaar op Bashewa, na die Mosselbaai-omgewing verhuis. Ella en Joritha is twee susters wat

Die koek wat Ella met die Bronnie se 15e verjaardag in September 2017 geskep het

met twee broers, Ernst en Hein Lösch, getrou het en saam op die Bashewa-klein-hoewe gewoon het en die legendariese Formosa Restaurant daar bedryf het. Hein is intussen oorlede. Een van die jammerste verliese vir die Bronberg-gebied was die dag toe dié twee susters besluit het om Formosa se deure weens veiligheidsoorwegings finaal te sluit. Hulle het daarna nog 'n gastehuis op die mooi hoewe op Bashewa bedryf, maar die susters en hulle mans se ge-

Die tuin op die Bashewa-hoewe sal deur baie mense wat by die destydse Formosa gekuier het, met 'n warm hart onthou word

moedlike teenwoordigheid en aansienlike kookvernuf is deur menige Bronberger gemis. Sondagmiddagetye by die Lösch-gezin het herinner aan 'n kuier by familie waarvan jy hou. Vreethans (die Bronnie se restaurant-resensent) vertel dat 'n bord boerekos in 2006 R35 gekos het en dat jy presies dieselfde ete geniet het as wat die Lösch-gezin die betrokke Sondag by hulle hoewehuis om die hoek by sou aansit.

Die susters, Ella en Joritha Lösch

Ons wens, soos ons seker is die mense van dié Bronberg-gebied ook, Ernst, Ella en Joritha die mooiste en beste vir 'n nuwe lewensplek en -ervaring toe. Dankie. - Red

Piacere
@ Cullinan Golf Club

Ontbyt, seekos, vleissnitte, pasta, hoenderdisse en vele meer.

Vuuroond pizzas vanaf Woensdag tot Sondag.

012 734 0090

Maandag tot Sondag vanaf 07h00

JP Conradie Boerdery BK

Die Oorspronklike Conradies

ORGANIESE PRODUKTE

Kompos - ideaal vir alle beddings - R316.25/m³

Garden Grow - ideaal vir grasbolaag - R290.95/m³

Landskapmengsel - ideaal vir blombeddings en groentetuine - R290.95/m³

Kantoor:
079 527 7079

Weegbrug:
079 888 6794

BTW Ingesluit - Selfhaal Pryse

Besigheidsure:
Maandag tot Vrydag:
07h00-12h00 & 13h00-16h00
Saterdag:
07h00-11h00

Vir enige navrae of kwotasies, stuur gerus 'n e-pos na office.man@mweb.co.za of admin.man@mweb.co.za

www.facebook.com/JPConradieBoerderyBK/

Dui asseblief die hoeveelheid wat u nodig aan sowel as die area vir aflewering.

www.jpconradieboerdery.co.za
GPS koördinate: -25.920504 & 28.600459

18

Die/The Bronberger Junie/June 2022

www.bronberger.co.za

19

Oom Hannes grawe waarheid oor oudste boom oop

Angie Kleijn en Betsie Steyn

Hannes Opperman het bykans ses dekades gelede die oudste boom in die oostelike deel van Pretoria ontdek. Vandag is dié olienhout bykans 700 jaar oud, maar geen foto's van die boom of die Mundt-grafte waaroor hy waak, was beskikbaar nie. Hannes en sy seun Johan het op 1 Junie op **Die Bronberger** se versoek dié boom weer gaan soek en gekry. Hannes is 82 jaar oud en woon in die Kleinfontein-sorgsentrum. Hy het by die Stadsraad van Pretoria se parke-afdeling gewerk en die Pioniershuis in Silverton se perseel was in die 1960's deel van sy pligte. Oorkant die huis was 'n begraafplaas en – komende uit die Swart-ruggense Bosveldwêreld – het Hannes op 'n dag 'n olienhoutboom daar gesien en besef dit is 'n baie kosbare boom. Vandale het die boom begin beskuldig en hy wou dit omhein om bewaar te word. Hannes het sy direkte hoof, Jimmy Aves (eers die superintendent en later direkteur van parke), daarvoor genader en 'n heining is opgerig. Intussen het Hannes sy hoof gevra dat 'n koolstoftoets deur die WNNR gereël moet word om die olien-

Hannes Opperman
Foto: Johan Opperman

hout se ouderdom te bepaal. Die bevinding was dat die boom reeds 637 jaar oud was en waarskynlik deur voëls daar "geplant" is. Dit is destyds bevind dat soortgelyke bome glo by Hartbeespoortdam staan en dat die een in Silverton die enigste van sy soort of ouderdom in die ooste van Pretoria is. In die vroeë sewentigerjare wou die stadsraad die Mundt-grafte, waar die boom staan, verskuif om die sportterrein te vergroot. Die familie wou egter nie toestemming daartoe gee nie. Groot was Hannes en Johan se skok toe hulle op 1 Junie sien hoe erg die verwaarloosing op die ter-

rein is. Die olienhout staan darem nog, maar dit is onmoontlik om naby hom te kom omdat alles erg toegegroeï is. Hannes is baie hartseer dat al sy pogings van destyds daarmee heen is. Die beskermende pype rondom die boom is afgesaag en die drade is verwoes. Die grafte, wat ook omhein was, se relings is tot op die grond afgesaag. Die grafstene is omgegooi, beskadig en bykans onleesbaar, maar Johan het die inligting wat hy kon uitmaak vir die nageslag neergeskryf.

Op 1 Junie het Hannes Opperman ná dekades weer die bykans 700 jaar oue Olienhoutboom gesien
Foto: Johan Opperman

Die Mundt-begraafplasing is erg verwaarloos en beskadig
Foto: Johan Opperman

Hy sê dat 'n kroeg en eetplek-eienaar by die nabygeleë rugbyklub met die stadsraad onderhandel om die begraafplaas op te knap omdat toeriste elke nou en dan die Mundt-grafte probeer besoek.

Pioniershuis

Die Pioniershuis in Silverton is gebou op die oorspronklike plaas Hartebeestpoort, wat deur David Adolph Michael Botha en sy eerste vrou, Maria Petronella, 'n nooi-

thys Johannes de Beer getrou. In 1859 het Guiliam se seun Hendrik die suidelike deel van die plaas by sy pa geërf. Die oordrag van die plaas op sy naam was op 28 Oktober 1859. Frederik de Beer, wat op die noordelike deel van die plaas geboer het, het die plaas in 1872 aan Cornelis Moll verkoop. David was die voorsitter van die Zuid-Afrikaanse Republiek (ZAR) se volksraad in die worsteljare van

David Botha se hartbeeshuisie het die Pioniersmuseum in Silverton geword
Foto: Ditsong Museums

broedertwis, wat op die burgeroorlog van 1861–1864 uitgeloopt het. Sy aansoek om die plaas is op 10 Desember 1850 toegestaan en aangeteken, maar die plaas is eers in 1853 deur veldkornet Andries Petrus van der Walt geïnspekteer, toe David reeds getrek het na die plaas Kleinfontein, ironies genoeg waar oom Hannes vandag in die sorgsentrum bly.

Vermeulen

Die Botha-gesin het slegs vyf jaar op Hartebeestpoort gewoon en het dit in 1853 vir £105 aan Guiliam Christoffel Vermeulen en sy skoonseun, Frederik Jacobus Matthys de Beer, verkoop. Guiliam en sy boesemvriend, Frederik Coenraad de Beer, was trekboere wie se kinders met mekaar getrou het. Guiliam se oudste dogter, Catharine Elizabeth, is met Frederik Jacobus Matthys de Beer getrou. Maria Adriana Vermeulen het met Mat-

thys Johannes de Beer getrou. In 1859 het Guiliam se seun Hendrik die suidelike deel van die plaas by sy pa geërf. Die oordrag van die plaas op sy naam was op 28 Oktober 1859. Frederik de Beer, wat op die noordelike deel van die plaas geboer het, het die plaas in 1872 aan Cornelis Moll verkoop. David was die voorsitter van die Zuid-Afrikaanse Republiek (ZAR) se volksraad in die worsteljare van

Schoombe Pretorius en Willem Adriaan Fourie vir £105 elk verkoop. Op 25 September 1874 het dié drie die plaas vir 'n bedrag van £1 400 aan die Duitser, Hans Hein-

rich Mundt, verkoop. Oordrag van die eiendom was op 22 Maart 1875.

Mundt

Hans Heinrich Mundt, gebore op 5 Desember 1832 te Hamburg, Duitsland, was getroud met Maria Hermiena Dorothea, 'n nooi Van Soelen, gebore op 7 Mei 1832 in Kaapstad. Hulle het die plaas gekoop toe goud by Lydenburg en Pelgrimsrus ontdek is en het besef dat dié plaas die ideale oortaanplek op die hoof transport-roete goudvelde toe sou wees. Hans Heinrich het 'n tender ingesit om vars perde vir George Heys se poskoetsdiens te verskaf en het ekstra stalle, 'n koetshuis, buitegeboue vir ossewaens en 'n herberg vir moeë reisigers gebou. In 1890 is silwer op die plaas ontdek en die Silver Mining Company het 'n deel van die plaas vir £9 000 gekoop. Hans Heinrich is op 22 Ja-

Die merkwaardige Olienhoutboom
Foto: Johan Opperman

nuarie 1922 oorlede en sy seun, Ernst Wilhelm, gebore op 25 September 1871, het die deel van die plaas geërf waar die Pioniershuis vandag staan.

Na bladsy 23

Borehole pump equipment, supply and installation

Borehole Testing R3 500

4 hour test excluding travel

SABS 10299 and 241 CERTIFICATES

SABS DESIGN CERTIFICATES

Buying or selling your property?
Need a borehole certificate?

6 hour Yield Test R 4 500
excludes travel costs

Contact us for a free quotation, for all of your borehole requirements. Let our teams be of service to you. Our standards are Certified.

Call or whatsapp us now on **084 538 4600**

email: kevin@bws-sa.co.za
www.bws-sa.co.za
like us @Elandshoek

Water Quality Testing R2 330
Abbreviated test excludes sample collect
Member of the Borehole Water Association of Southern Africa

SCHUBERT WHOLESALERE NURSERY

Bestellings: Minimum Van 50 Plante

1L SAKKE:

- Aarbeie R10
- Spekboompies R10

2L SAKKE:

- Stoechas Lavender R15
- Margaret Lavender R15
- Abelia Grandiflora R15
- Francis Mason R15
- Shrek Ears R10
- Salvias Rool R15
- Roosmaryn R15
- Osteospermum R18 (2 tipes)

10L SAKKE:

- Brunfelsia Latifolia R55
- Stoechas Lavender R40
- Buxus R65

12% AFLEWERING UITGESLUIT

Barry Schubert
072 393 8796

Rayton

Dierekliniek • Animal Clinic

Dr. Frans Malan

SC 19/16142

Eendag Winkelsentrum/Shopping Centre
Naudéstraat/Street, Rayton
081 822 3660 | raytondierekliniek@gmail.com

Winkelure/Shop Hours – Kliniek/Clinic

Maandae - Vrydae / Mondays - Fridays 08h30 – 17h30
Saterdag / Saturdays 09h00 – 12h00

Konsultasie-ure Consultation Hours

Maandae - Vrydae	08h30 – 11h00
Mondays - Fridays	16h00 – 17h30
Saterdag / Saturdays	09h00 – 12h00
Sondae & Vakansiedae	Gesluit
Sundays & Public Holidays	Closed

Konsultasie per afspraak/Consultation per appointment
Geen WhatsApp-Konsultasies/No WhatsApp Consultations

Veterinêre suster weksdae aan diens tot 15h00.
Veterinary sister on duty weekdays until 15h00.

Vir na-ure diens: Skakel en luister na boodskap
For after-hours service: Phone and listen to message

Alternatiewe energie en selfstandigheid-ekspo!

11-13 Augustus 2022

Diamantvallei Landgoed, 20km oos van Pretoria

600 Uitstallers

50% Afslag indien vooraf registreer!

Kinders tot 18 GRATIS.

OPVOEDKUNDE SUB-EKSPLO

LANDBOU SUB-EKSPLO in samewerking met TLU SA

KUNS & KNABEL MARK in samewerking met Solidariteit Helpende Hand

087 231 1644

www.kragdag.co.za

Oudste boom . . .

vanaf bladsy 21

In 1961 het Hans Heinrich se skoon dogter die grond aan die Silverton-munisipaliteit geskenk as monument. Silverton is later op 'n deel van die plaas aangelê en David Botha se ou hartbeeshuisie het die eiendom van die Silvertonse stadsraad geword. Silverton is in 1964 by Pretoria ingesluit en die

Hendrik en Johanna Vermeulen se drie seuns, van links na regs: Hendrik (Hennie-Boet), Jan Albert en Guillaume
Foto: S du Preez

Mathys Johannes de Beer
Foto: MyHeritage

stadsraad het die huis in 1972 aan die Nasionale Kultuurhistoriese en Opelugmuseum geskenk. Die kurators het die Victoriaanse huis wat die Mundts daar gebou het, genaamd Mundtsoelen, laat sloop en die oorspronklike hartbeeshuisie, wat as stoorkamer gebruik is, behoue laat bly. Dit is in 1975 as museum geopen.

Hannes

Toe Hannes Opperman in die 1960's daar aangekom het, het die huis nog aan twee Mundt-broers behoort. Hannes het die tuin en

Maria Hermiena Dorothea Mundt, gebore Van Soelen
Foto's: André Malan, Nasionale Kultuurhistoriese Museum

boorde behartig en het dit drie keer per dag deurgestap. Betsie Steyn het by die Kleinfontein-sorgsentrum met Hannes oor sy loopbaan by die Stadsraad van Pretoria se parke-afdeling gaan praat. Hy het in 1962 by dié afdeling begin werk en het later as "seksievoorman met tuinbou-ondervinding" bekend gestaan.

Die jong Hannes se eerste taak was om die rolbalbaan in Capitalpark te bou. Daarna is hy na Sunnyside verplaas om werk aan Mirtepark te doen; die tuine by die Kunsmuseum in Arcadia is sy handewerk;

Maria HD van Soelen, gebore op 7 Mei 1832, oorlede op 24 Maart 1881 "by die kamp in Pretoria"
Foto: Johan Opperman

toe volg Magnoliadal, Proteapark, Brooklynplein, Springbokpark, Wenningpark en Brunslichpark in Waterkloof. Die meeste van dié parke het hy van nuuts af aangelê, by ander het hy die instandhoudingswerk gedoen.

In 1967 is Hannes na die oostelike dele van Pretoria verplaas om nuwe parke en rolbalbane in Meyerspark, netbal-, korfbal- en tennisbane en 'n rugby- sokker- en krieketveld in Silverton tot stand te bring.

Na bladsy 24

Specializing in

sales of

SMALL HOLDINGS, FARMS & GAME FARMS

**STOCK URGENTLY NEEDED!
WE HAVE QUALIFIED BUYERS**

RealNet
PROPERTIES

Joop : 083 442 5037 Bees : 082 401 2773 Pieter : 082 321 2313 Liza : 079 299 5495

Oudste boom . . .

vanaf bladsy 23

Hy het die begraafplaas, parke en sportgronde by Eersterust gedoen en het ook die Silverton-begraafplaas se tuin en terrein beplan en uitgelê. Dit was die eerste plek waar 'n nuwe stelsel gebruik is, waar net 'n kopstuk op die grafgeplaas word en die grond verder gelyk gemaak en met gras beplant is.

Die buite-bakoond
Foto: Verskaf

Die kombuis in die Pioniershuis
Foto: Verskaf

Toe Hannes by die Pioniershuis-terrein gewerk het, was daar oorkant die straat Portugese groentetuine reg langs die Moreletaspruit. Die stadsraad het die grond besit en Hannes het daar 'n huis van die stadsraad gehuur. Daar het hy ook 'n stuk grond omgeploeg en groentetuine vir eie gebruik aangelê.

Waltloo

In Julie 1976 het Hannes 'n pos aanvaar as superintendent in 'n ander afdeling van die stadsraad,

Die brug oor die kanaal by die Pioniershuis
Foto: Verskaf

lisensiëring by die Waltloo-toetsterrein, waar hy ook die toesighouer was. Hy was die heel eerste personeelid daar en het drie maande later die amptelike

woning bewoon wat daar gebou is. Daar het hy ook vir hom 'n groentetuin en vrugteboord aangelê.

'n Groot huisvriend van hom, professor Erich Schurr, merk toe op dat dit goeie grond en weiding is en dat Hannes gerus beeste op die grond langs die toetsterrein kan aanhou, waarop hy die grond begin huur het, dit op eie kostes self omhein het en beeste, skape en bokke aangehou het. Die bokke het hom baie probleme gegee, deur die draad en Moreletaspruit

gekrui en moles gemaak. Hy het dié bokke – onder andere 'n sybokhaarram – aan die Derdepoort-Streekpark geskenk. Hannes het ook dadelik begin om die tuine by die toetsterrein te beplan en te bewerk. Tussendeur het hy ywerig sy kennis in tuinboukunde verbreed en tussen sy werk deur klasse by die destydse Pretoriaanse Tek geloop. Hy het vir 'n verdere 20 jaar lank na alles omgesien wat hy opgebou het – in Silverton en Meyerspark staan steeds bome wat hy toentertyd aangeplant het. In 1994 het Hannes 'n hartaanval gehad en in 1995 – ná 38 jaar diens – het hy afgetree en op 'n plaas naby Cullinan gaan bly en boer. Met sy aftrede het hy al sy tuinbouplanne en -beplanning vir die toetssentrum aan 'n tuinboukundige gegee.

Blyfontein Kwekery

Aalwyne in volle blom!
Verskillende aard en grootte, nou te koop.
Gereed om jou tuin dié winter met helder rooi pluime op te vrolik.

Die enigste inry-kwekery in die Ooste

Anna 083 600 1909 | Pine 082 600 7776
www.blyfontein.co.za

Maandae – Vrydae: 8vm - 5nm / Saterdag: 8vm - 4nm / Sondag gesluit

Lynnwoodweg-verlenging, 8km verby Hans Strijdomrylaan oorkant Swaeltjie-afdraai

Piepklein tweeling oorleef geboorte op 26 weke

Friedel en Emmie Kruger van Tweedracht se tweeling is so vroeg gebore dat die woord 'prematuur' glo nie eers van toepassing is op hulle nie. "Daar is 'n ander woord," sê Friedel "iets soos 'n prem-prem."

Lian het 855 gram geweeg en Liané 740 gram toe hulle op 14 April gebore is. Hulle is op 26 weke in Die Wilgers-hospitaal gebore, wat ongeveer drie maande te vroeg is. Van daar is hulle na 'n spesialis-hospitaal, MedForum in Sunnyside gestuur, wat beteken dat Friedel en Emmie elke dag so 100 km van Tweedracht af soontoe en terug moet ry.

Die tweeling mag eers huis toe gaan as hulle 2 kg weeg en die dokters sê dat dit waarskynlik teen die einde van Julie sal wees. Op 29 Mei het Lian 1.085 kg geweeg en Liané 960 gram. Friedel sê dat die tweeling nou albei van antibiotika en 'n binnearse drup af is en op normale suurstof is. Daar was met geboorte 'n bietjie bloeding op die brein, maar skanderings wys dat alles nou "skoon" is. Hy vertel dat die tweeling nou op 100% voeding is en elke uur 8 ml moedersmelk moet kry. Hulle mag glad nie formule-melk drink nie en Emmie moet elke dag vir hulle melk neem. Die tweeling mag glo ook nie geskenkte moedersmelk van enige iemand af kry nie – net dit wat deur toetse as "veilig" verklaar is en dit kos

Kyk net hoe klein is die handjie – skaars groter as een lid van 'n grootmensvinger

R1 048 vir een en 'n halwe liter, sê Friedel. Dit veroorsaak 'n vreeslike heen-en-weer ryery met die melk, vertel hy. Friedel werk op Mabopane en Emmie werk ook nou weer tot die

Op 5 Junie kon Friedel en Emmie vir die eerste keer hulle tweeling vas-hou

Friedel en Emmie Kruger by hulle vroeg-gebore tweeling
Foto: Verskaf

hulp nodig met die piepklein kleertjies en doeke – 'n mens kan glo nie sulke klein kleertjies in 'n winkel koop nie en 'n doek vir 'n pasgeborene maak die tweeling se lyfies van kop tot tone toe. As daar mense is wat kan help, kan hulle Friedel bel by 082-307-5169.

KYK JY NA DIE KOOP OF VERKOOP VAN 'N EIENDOM ?

Ons spesialiseer hoofsaaklik in landbou- en residensiële eiendomme in en om Gauteng.

THEUNETTA SCHUBERT
082 691 1703

MARTIE CLOETE
084 270 7876

CASA DYNAMICA PROPERTIES
Your home is our priority

www.pjprojects.co.za

Reinforced Steel (rebar)
NO DELAMINATION
due to horizontal shear
connection formed
by lattice girder

NEW ADDITION:
ELECTRICAL SLAB BOX

CONCRETE HOLLOW BLOCKS

072 049 9560
012 736 9056

- MANUFACTURING LEADERS IN PRE-CAST RIB & BLOCK SLABS
- 21 YEARS EXPERIENCE
- BEAM STEEL & ADDITIONAL REINFORCING SUPPLIED
- FREE QUOTES
- QUALITY & EXPERIENCE BACKED BY GUARANTEES
- NO HIDDEN COSTS
- NO CRANES REQUIRED
- EXCELLENT AFTER SALES SERVICE
- WALK-IN'S WELCOME

POLY BLOCKS

Het jy gehoor? Have you heard?

Teen die Bronnie se spertyd was die onderstaande gebeure vir die datums wat genoem word, beplan. Inperkingsregulasies mag veranderinge tot gevolg hê.

Het jy gehoor dat Steve Hofmeyr en Devon Hofmeyr 'n kuierplek en brandewynkelder in Cullinan se Oaklaan oopgemaak het? Hulle noem dit Eendracht en die openingsaand, 'n reuse sukses, was op 20 Mei. Die Eendracht-span het hulle opgesaal vir 350 mense daardie aand en daar het glo toe meer as 1 500 opgedaag.

Die Willem Prinsloo Landboumuseum hou op 2 Julie vanaf 8 vm 'n Mampoerfees. Stap deur 150 kraampies en sing saam met kunstenaars soos Tommy Dell, Barbra Ray, Pieter Koen, Hunter en Ryanna. Waag ossewa, kameel of ponieritte en bekijk ou masjiene en voertuie. Geniet heerlike kos, soos pap en kaaings, en besoek Tant Miertjie se restaurant, die biertuin en bowenal – proe mampoer. Toegang is R60 vir volwassenes en R30 vir kinders. Skakel Julia: 082-895-7141 of Karine: 082-551-3061. Die museum is uit met die N4-Oos-snelweg. Neem die Rayton/Cullinan afrit en draai oos op die ou Bronkhorstspuitpad (R104).

Scatter Run 1 word op 10 Julie van 8 vm tot 1 nm by Rosemary Hill-landgoed op Mooiplaats aangebied. Die doel van dié resies is om van die begin tot die einde by verskeie beheerpunte in numeriese volgorde aan te doen met die hulp van 'n kaart en kompas. Om die beste moontlike roete te kies, moet deelnemers kyk na

landskapskenmerke. Die wenner is die mens wat die roete in die kortste tyd voltooi. Deelnemers kan individueel, as pare of as groepe inskryf. Rosemary Hill is op die Boschkop-grondpad (R964). Skakel hulle by 012-802-0052.

The next Cullinan Vintage & Wine Market is on 18 and 19 June and then on 16 and 17 July. This is a unique market with an explosion of taste and culture in the heart of Cullinan. Every third weekend of the month, antiques dealers, collectors and wine and gin merchants come together in Cullinan for this festive experience at Ya-Ya's Antique Warehouse, 103 Oak Avenue. There is beer, gin and wine tasting, you can play lawn croquet and enjoy hot soup in the winter. Entrance is R20 and includes a tour of the historical McHardy House Museum. For more information: 071-154-2401 or maudiesmit@gmail.com. On 5 August a secret sommelier presents the first 'Ghost and Gourmet' event in Cullinan. Treat yourself to an unforgettable evening... paired with food, wine and spirits. Tickets cost R680. Book at Maudie: 071-154-2401.

Márica Muse voer die musiek van haar nuwe album, 'Lou-ter', op 19 Junie om 1 nm op by Asbos-teater. Sy wil die gehoor bekendstel aan die liedjies uit haar eie pen. Saam met dit vloei die storie van haar lewe en die lyne wat sy in die sand geskryf het. Kaartjies kos R150 en is beskikbaar by tickets.tixsa.co.za/event/louter. Asbos-teater is by Klitsgras, plot 62 op die hoek van Garstfonteinweg-verlening en Tierpoortweg.

Revolution Trails is organizing a pet-friendly run at Tierpoort Adventure Farm on 26 June from 7 am. The routes are 2 km (R55), 5 km (R75), 10 km (R95), 15 km (R115) and 21 km (R135). Tickets are available at www.entry-

time.com. An additional R25 will be added for on-the-day entries. Children under 13 years and adults over 60 years only pay R30. Entry includes a market route, water tables, a finisher medal, venue entry and parking. The venue is at 210 Tierboskat Street, Tierpoort. Contact them at revolutiontrails@gmail.com or Glizelle at 083-264-3931.

Die volgende mark by die ou Bapsfontein Hotel, Wolmaransstraat 10, is op 25 Junie. 'n Nuwe gemeenskap het die geskiedkundige perseel oorgeneem en het die reuse ou dansaal in 'n verskeidenheid winkels omskep om lewe in die meer as 100-jaar-oue gebou te blaas. Skakel 081-734-7536 vir meer inligting.

Amanda Strydom tree op 29 en 30 Junie om 7 nm op by Atterbury-teater. Met 'Miss M in konsert' bied Amanda Broadway, Brel, Piaf, blues en ballades verwerk en begelei deur haar pianis, Coenraad Rall. Sy vier vanjaar 43 jaar in die bedryf en sing in Afrikaans, Engels, Frans en Nederlands in dié vertoning. Kaartjies kos R220. Die teater is in Davenportstraat 4, Lynnwood Manor. Skakel 012-942-5951.

Prestige Trail Run Series 2 is held on 26 June at 9 am at Hazeldean Valley Trails. Your entry will include: Fully stocked water points; earning Discovery Vitality or Momentum multiply points; national trail seeding event; ample parking; and live timing. Entry fees are: 21 km (R240); 15 km (R200); 10 km (R170); 5 km (R130); and the 5 km for children under 10 years is free. Tickets are available at www.entryninja.com/events.

Kaleideo Eye Care

Lourens Odendaal B.Optom (RAU)

WAPADRAND SHOPPING CENTRE, PRETORIA & EAST RAND

Private eye care at very low prices!

Eye examination: R160-00

Spectacles: Single vision from R540-00

Bifocal from R1 120-00

Multifocal from R1 920-00

- Frame included (more than 250 to choose from)
- Most medical aids accepted (T's & C's apply)
- Upgrades available (e.g. photochromic, thinning, anti-reflex, rimless- and titanium frames)

For appointments:

082 382 5215

060 762 8484

Buy one
Get one
FREE

T's & C's Apply

STARK BOREHOLE

BOREHOLE SURVEY

SURVEY 99% ACCURACY

BOREHOLE DRILLING

YIELD TEST

INSTALLATION

Ruan - 076 424 5000

Cané - 083 302 3689

www.starkborehole.co.za

WINTER

FULL BOREHOLE PACKAGE
50-60 Meters Deep R74'940.00 incl. VAT

Four steps to a successful BOREHOLE

-

1 Water survey
For underground water detection with 98% accuracy.
-

2 Drilling of Borehole with full PVC Casing and sump.
-

3 Yield test and Certificate. Bank approved.
-

4 Installation of complete borehole pumps & water tanks with intelligence controller.

What makes us so successful?

a. We make use of two of the latest technology Designed underground detectors, one detects the magnetic fields in underground water.

b. We make use of radio frequencies to generate report to confirm underground water.

GAUTENG ONLY

☎ 083 302 3689 Cané

☎ 076 424 5000 Ruan

✉ info@starkborehole.co.za

🌐 www.starkborehole.co.za

DF DU TOIT ATTORNEYS

Since 1993

Ons sal jou bystaan met jou geliefdes se bestorwe boedels

We'll assist you with your loved ones' deceased estate

Deceased estate administrators and conveyancers since 1993

Bestorwe boedel beredderaars en transport besorger sedert 1993

Daniel Francois du Toit

BLC.LLB (Pret)

Duly admitted attorney since 1993

Based in Pretoria and Alberton

082 493 5785

011 867 8003 / 8052

Die nag toe die VVV op die Bronkiepad land

Jolene Kelly skryf in 'n lesersbrief dat sy graag meer sou wou weet oor die VVV-landing op die Ou Bronkhorstspuitpad in 1965. Haar pa het in daardie tyd by die WNNR gewerk in die afdeling van dr EG Halliday, wat na die toneel uitgestuur is om monsters te versamel. Haar pa het nooit iets daaroor gesê nie en Jolene het eers ná sy dood daarvan gehoor. Ons het probeer om meer oor die voorval uit te vind.

Dié was net na middernag op 16 September 1965. Konstabels John Lockem en Koos de Klerk was besig om die Ou Bronkhorstspuitpad te patrolleer. Skielik sien hulle 'n vreemde ding in hulle hoofligte. Dit lyk asof daar

'n koepelvormige voorwerp op die teerpad sit. Vroeër die aand het verskeie mense aan die Oos-Rand 'n "enorme wit lig en rooi bal" gesien. Die vreemde sittende voorwerp wat konstabels John en Koos gesien het, was

koperkleurig en koepelvormig, ongeveer 30 voet (9,1 meter) in deursnee. John het gesê dat dit amper soos 'n tol wat 'n mens kan spin, gelyk het. Hy het later met die hulp van 'n kunstenaar by "Die Vaderland" 'n skets van die ding wat hulle gesien het, laat maak. Die skets is wyd beskikbaar, maar die oorspronklike berig kan glo nie meer opgespoor word nie.

Die berig wat Richard Hall op 17 September 1965 vir 'Associated Press' in Johannesburg hieroor geskryf het lui dat dié vreemde voorwerp binne sekondes nadat die konstabels daar aangekom het, opgestyg het. Vlamme het uit twee buise of kanale aan die onderkant uitgekome en die voorwerp het blitsvinnig in 'n noordwestelike rigting verdwyn. John het gesê dat die ding vinniger opgestyg het as enige iets wat hy al ooit in sy lewe gesien het. Maar nee, het hy gesê – dit was nie juis angswakkend nie, want die vaartuig was net 'n eenvoudige, koperkleurige "skyf".

Vlamme het van die teerpad se oppervlakte opgeskiet – ongeveer drie voet (0,9144 meter) hoog – toe die voorwerp opgestyg het. Dié vlamme het vir 'n lang ruk ná die voorwerp verdwyn het, nog

Konstabel John Lockem se skets in "Die Vaderland"
Bron: nicap.org

gebrand. Die hitte was glo intens en latere ondersoek het gewys dat gruis van die teer geskei het op 'n stuk pad van ongeveer ses voet (1,8288 meter) in deursnee. 'n Deel van die pad het ingeval, asof dit 'n baie swaar gewig gedra het. Monsters van die beskadigde padmateriaal is deur wetenskaplikes vir analise geneem, maar die resultate is nooit aan die publiek bekendgemaak nie. Luitenant-kolonel JB Brits, distriksbevelvoerder van Pretoria-Noord, het destyds vir die koerant gesê dat die insident as "hoogs geheim" beskou word en dat 'n ondersoek in "die hoogste kringe" uitgevoer word.

A-Z CHEMICALS SOAPSHOP

Industriële & huishoudelike gebruik (1-25 liter) asook hervul van eie houers

Matwasmasjiene te huur

EKOvriendelike produkte vir insekprobleme

013 932 1034 Kerkstraat 32, Bronkhorstspuit

24-Uur-Nooddienste

HELP

Johan 072 266 9614

www.noodkreetloodgieters.co.za

ALGEMENE LOODGIETERSWERK

Lekkasies • Herstelwerk • Verstoppte riële & afvoerpype
Koperpypwerk • Toiletspoelkleppe • Toiletinlaatkleppe

NUWE INSTALLASIES

Toilette • Baddens & Storte • Wasbakke • Opwasbakke • Krane • Drukpompe
Drukbeheerklappe • Afsluitkrane • Watermeters • Eenrigtingklappe

GEISER-INSTALLASIES

Songeisers (hoëdruk en laedruk) • Elektriese geisers • Gasgeisers

GEISER-INSTANDHOUDING

Elemente • Termostate • Veiligheidsklappe • Anodes
Vakuumbrekers • Druppanne • Geiserkomberse

PRETORIA & OMLIGGENDE GEBIEDE

KWALITEIT-WERK GEWAARBORG

Inwoners in rep en roer oor Woodhill se kolganse

Inwoners van Woodhill is in rep en roer oor die planne om die kolganse van dié gholfbaan-goeit uit te dun. 'n Groep wat dié uitdunning teëstaan het 'n Facebook-blad, 'Protect the Geese of Woodhill' gestig en bykans duisend mense sover het met die Facebook-duim aangedui dat hulle die groep ondersteun. Die groep is onder leierskap van Arnold Steynberg gestig en volgens hom is die doel daarvan om alternatiewe planne uit te werk om die kolganse dalk eerder in 'n natuurreservaat te hervestig. Volgens 'n verklaring van die Woodhill Huiseienaarsvereniging is en was die plan nooit om die kolganse heeltemal uit te roei nie. Die vereni-

Die damme op Woodhill se gholfbaan Foto: Woodhill

ging ondersoek alternatiewe, minder aggressiewe maniere om die oorbevolking van die kolganse te beheer. Volgens die verklaring is dit belangrik om die impak van dié spesie op die omgewing en an-

Woodhill se kolganse Foto: Carli Koch

der voëlspesies te verstaan. Die vereniging sê dat hulle nie op 'n wrede manier sal optree nie en die besluit om die oorbevolking te beheer, sal altyd volgens streng protokol voorskrifte en binne die voorskrifte van die wet gebeur. Dié landgoed het in die verlede aansoek gedoen vir 'n amptelike permit van die departement van omgewingsake om die getalle van die voëls onder beheer te hou, maar die permit het verval en die hernuingsproses is weens Covid-19 vertraag. In die verlede is 15 kolganse binne 'n week glo uitgedun. 'n Klag is by die Dierebeskermingsvereniging se nasionale raad gemaak en aangestuur na die Tshwane DBV.

Ons gebied by gedenkdienste verteenwoordig

Ongeveer 800 gaste het die Raad op Militêre Veterane se Gedenkdienste op 29 Mei by die Voortrekkermonument bygewoon. Negentig mense het kranse gelê, waaronder Ben Greyling, voorsitter van die Eenheid Orion, wat die SAWV se soldate in die Pretoria-Oos gebied verteenwoordig, en sy kleinseun Jean Bann van Deventer, 'n graad sewe leerling aan Laerskool Tygerpoort. Verskeie ander skole het kranse gelê, soos Affies vir die ses seuns van dié skool wat hulle lewens in die Bosoerlog verloor het. Hoërskool Zwartkops het as skildwagte opgetree.

Arnold Geerts het die afkondigings gedoen en verskeie hooggeplaastes, soos dr Pieter Groenewald, leier van die VF Plus, en generaal Georg Meiring, voormalige hoof van die SAW, was by die geleentheid. Dié jaarlikse diens bring hulde aan alle soldate wat oor die jare in diens van hulle vaderland gesterf het. Daar is 2 500 name van soldate wat in die Bosoerlog van 1966 tot 1990 gesterf het. Vier Harvard-vliegtuie en 'n Bosbok-vliegtuig, wat uit Operasie Savannah 1975-1976 dateer, het 'n verbyvlug gedoen. Drie valskermspringers het met vlae gesprink met die bewoording

Muur van Herinnering by die Voortrekkermonument

"For our soldiers" op die vlage. Daar was 'n loslating van duie deur afgetrede kolonel Jan Malan, wat simbolies vrede verteenwoordig.

Doors & Windows

729 Hartbees Street, Elandsrand, Brits
Carp 072 641 9424 / Salome 072 039 0154
sales@aluminium4u.co.za
www.aluminium4u.co.za

We manufacture & install the following products:

- Top Hung Windows
- Sliding Windows
- Side Hung Windows
- Vista Folding Doors
- Stable Doors
- Pivot Doors
- Garage Doors
- Patio Doors
- Entrance Doors
- Elite Sliding Doors

Before

After

For quotations please send enquiries to sales@aluminium4u.co.za

Deur die lens van ons lesers

In 'Leserslens' plaas ons foto's wat die aard en gevoel van die Bronnie se verspreidingsgebied uitbeeld, soos gesien deur die lens van ons lesers. Jy is welkom om jou foto's te stuur aan info@bronberger.co.za of om dit op ons Facebook-blad te plaas. Beskikbare ruimte bepaal hoeveel foto's ons in 'n uitgawe kan gebruik. Ons bêre alle foto's en poog om soveel moontlik in opvolgende Bronnies te publiseer.

Willem Otto het dié toneel op die kruin van Diamond Hill afgeneem

Prentjiemooi en pure plaas is die ingang na 'n Donkerhoekhoeve wat deur Willem Otto vasgevang is

Dit lyk bykans of die sakkende son vir 'n oomblik in die boom se mik rus, voor hy finaal die dag groet. Ronèll van der Merwe het die foto op Onbekend geneem

Laurika van der Linde het dié besonderse toneel met die laventelbos in die voorgrond skitterend vasgevang

Uitheems en 'n indringer ja, maar uitsonderlik en indrukwekkend is dié ou bloekom wat Altie Potgieter by 'n funksieplek op Donkerhoek afgeneem het

Die mooi bont kallers dra swaar aan hulle groot oornommers. Johann van der Linde het die foto geneem

Die eerste dagbreek buite Cullinan in Junie soos deur Hilda de Bruyn se lens gesien

Die winter se rooi op Kleinfontein teen die agtergrond van die blou lug bokant die Boschkopvallei Foto: 'Alet Erasmus

Dié reënboog oor Ashers Farm Sanctuary op Tweedracht is deur Mike O'Connor verewig

Rozelle Talma was vroeg uit die vere om dié asemrowende toneel met sonsopkoms op Tierpoort te aanskou

Die drie kwikkie-musketiers is deur Albert Bester dopgehou waar hulle op jag was na 'n iets vir die innerlike

ExecuCare Services

We offer:

- Frail Care @ home for all ages
- Fully trained carers available
- Fully trained nurses available
- Monthly & Daily rates available
- Affordable prices

Avril Mills
082 333 8544

Daar is altyd daardie een... Sô sê Eus de Clerk oor dié herfstoneel wat hy afgeneem het

Die oggendstond het goud in sy mond: Dié foto van Marinda Smal wys duidelik waar die uitdrukking sy oorsprong het

WILD ROUTE ENVIRONMENTAL CONSULTANTS CC

Saints Street, Plot 92, Swawelpoort
Contact Stephanie ☎ 083 398 5101

WHOLESALE TO THE PUBLIC

Come choose from our large selection of Indigenous trees, shrubs and plants in different sizes. Best prices guaranteed!

TLB Hire
hiretlb@gmail.com

- Flinke Diens
- Akkuraat
- Betroubaar
- Efficient Service
- Precision
- Trustworthy

082 958 0381
Plot 231 Swaeltjie

Emptying of septic tanks

Tel: +27 (0) 12 802 1778
071 873 0609
083 302 2499

IPC PROJECTS

IPC Projects PLANT HIRE

Rentals - TLB's - Kubotas
- Scissor Lifts
Moving of - Containers - TLB's
- Generators - Etc.

E-mail: jacqui@ipcplumbing.co.za

Die beste stert van die storie wag toe neffens aspirerende dorp-van-die-jaar

Vreethans van Heerden en Metgesel besoek kuierplekke in die Bronberg-gebied ongenooid en betaal self vir dit wat hulle geniet, of dalk nie geniet nie.

Maar ons het dan knap verlede maand op Cullinan loop kuier, remonstrer ek. Hom skeel

dit g'n duit nie, is die ou redakteur-knol se reaksie: Dit is 'n spesiale uitgawe waarin die Bronnie se

derduisende lesers aangespoor word om vir Cullinan te stem. Die ganse kontrei sal daarby baat as 'n dorp in ons gebied as kykNET-Kwêla se dorp van die jaar gekroon word: Knol 1 – Vreethans 0. Dit is geensins 'n geval dat ons teensinnig is om op Cullinan te kuier nie. 'n Effense probleem is dat ek en Metgesel nie aan 'n enkele plek op dié finalis-dorp kan dink wat nog nie op ons kerfstok is nie.

Metgesel se vitamienryke, verkwikkende hoender met groente

En dan onthou ek: Ver van die toerisme-wip in en om Cullinan se Oaklaan af, op die eindpunt van die hoevegebied soos jy noord met die Bronkiepad beweeg, is 'n funksieplek. Victorian Manor is jare reeds bekend as 'n spogplek sou jy wou trou of iets dergelyks uitspatig wou aanvang. Die eienaar-sjefs word deur bekende koskenners baie hoog aangeslaan. Nou het ek 'n wyle gelede so in die verbyry met-kryt-op-geskrewe swartborde gesien: Tea Garden now open' en het ek ook iets van

Jou aanloop na die hoofgebou van die netjiese 'Manor'

'lunch' geles, as ek mooi onthou. Ons sit dorp-uit af soontoe. Lets wat my effe pla, is dat dit 'n graad of vyf minder as koel is. En die windjie is op hierdie wolklose Sondag heelwat skraler as koud. Nie ideale teetuinweer nie. Juis het ek op pad vir Metgesel meegedeel dat dit 'n bredie- of beesstert-dag is. Ek was verniet bekommerd. Mense met dik truuie sit wel hier-en-daar buite in die mooi tuin en kuier, maar voor die imposante funksie-saal is 'n breë stoep met 'n beskutte hoekplek – waar ons in gerieflike diep stoele sou aansit. Jy kan ook binne loop skuil, sou jy dit elders 'n graad of twee te skraal vind. Met die intrapslag nader 'n vriendelike vrou ons en op my vraag antwoord sy: "Ja, ek kan en sal julle met graagte voer." Dit is ontspannend. Dit is mooi hier. Die pragtige klaviermusiek in die agtergrond dra by tot die rustigheid. Skielik is ek vry en ek is bly.

Skaak is groot in die mooi, groot tuine

Vriendelike vrou blyk Berthe te wees. Saam met haar man, meester-sjef Jonathon Kershaw, bedryf hulle die plek. Ons bestel koffie – ja, ek ook. Dis koud onthou? 'n Ewe gawe kelnerin bring heerlike koffie in mooi koppies aan en Berthe stap nader met vandag se spyskaart: 'n Groot swartbord waarop redelik klein met bordkryt geskryf is om al die geregte ingepas te kry. Die spyskaart verander voortdurend, verduidelik sy. Heel bo op die gekoepelde swartbord staan: 'Stoep Menu' en onder dit word 'n redelike rits voorgeregte gelys – almal kos R50. Mossels in geknoffelde, romerige witwysous, sout-en-peper-calamari met tartar, tradisionele Hollandse krokette met 'n mosterd-sous – om 'n paar te noem. Jou naam en die krokette verklap jou Nederlandse afkoms, waag ek 'n raaiskoot in Berthe se rigting. Reg, sê sy, dis haar oorlede ma se resep.

Vandag kan jy een van 13 hoofgeregte kies. Verbeeldingryk en uiteenlopend is die verskeidenheid. Alles word met kapokaartappels of rys en met groente bedien. En soos die goeie geluk dit vandag vir my wil hê, is die tweede item wat net onder die varkpens in appelbier-sous (R140) gelys word, langsaam gekookte beesstert. Dit kos R150 by Victorian Manor en ek kan onomwonde en sonder skroom sê dat dit in hoeveelheid, tekstuur en smaak, die heel beste stert van bees is wat ek in 'n baie, baie lang tyd ervaar het. Die sousige stert was mondsmet lekker en die ryk, bruin, wynsous deurspek met afgekookte stukkie stertvleisies. Eintlik het ek van my 'n Vraathans gemaak, want geen

Beesstert en kie in oordad van smaaklikheid en gestalte

normale mens behoort dié vraag beesstert op 'n billike berg kapokaartappels op een slag te verorber nie. Ek weet van braksakkies, maar ek verknuppel my tot barstens toe agter die verslawende geurigheid aan.

Metgesel bestel 'n hoender 'picatta' met 'n romerige sampioensous teen R110. Die hoender geval haar, maar dis veral die roomspinasie, patat-poffertjies (wat sy as nagereg saam met sy stropie sou nuttig) en verskeidenheid van skrik-gestoomde groentes wat haar noppies-knoppie druk. Sy voel sommer hoe gryp haar gestel die verskeidenheid vitamieni aan, sê sy. Ek is heel tevrede met my vitamieni bees – baie dankie. Ander hoofgeregte is onder

Gemakstoele op die diep stoep van die kuierplek

meer gekrummelde biefstuk, geelstert, garnale en vars rivierforel.

Laas vermelde teen net R120 sou my kon lok, was dit nie 'n beesstert-dag nie.

Fyngebak en koeke uit die boeke deur 'n meester bakker is altyd beskikbaar.

Die mooi en rustige kuierplek was 'n aangename verrassing. Na my onbeskeie mening kan dit die wedloop na die titel as dorp-van-

Net 'n aanduiding van die 'tee' se tuin

die-jaar vir Cullinan 'n hulpstoot gee. Hulle is oop vanaf Woensdag tot en met Sondag, behalwe as 'n funksie aldaar bespreek is. Beste is om eers vir Berthe te bel by 082-698-6882. Vra oor tye en spyskaart en dies meer.

BOMA Vleismark Meat Market

Ons verwerk wildsvleis

Bespreek by 012 998 8711

Best of Pretoria
Garsfontein/Rubensteinlaan
Moreletapark, Pretoria • 012 998 8711
www.bomameat.co.za

Plot 65, Donkerhoek – naby die N4 snelweg
GPS: 25D 80203(S) & 28D 497395(E)
Renee: 083 485 2529 / info@boskombuis.co.za

DIE BOSKOMBUIS OOP VAN MAANDAG TOT SONDAG
EN GASTEHUIS

Vadersdag 19 Junie

Driegang maaltyd 11 vm - 3 nm
R190/persoon / Kinders halfprys
Kunstenaar: Andries Potgieter
Bespreekings noodsaaklik!

Voorgereg: Hoenderlewertjies, kaserige, romerige knoffelbroodjies of tunaverrassing.
Hoofereg: Gebakte hoender, varknekrol, beesboud, rys, stampmelies, 3 groentes en 2 slaai. Nagereg: Roomys met sjokoladesous.

DITSONG
MEMBERS OF SOUTH AFRICA

Mampoerfees

DITSONG: WILLEM PRINSLOO
LANDBOU MUSEUM

2 Julie 2022 @ 08H00
R60 Volwassenes • R30 per kind

- STAP deur 150 stalletjies
- SING saam met verkeie kunstenaars Tommy Dell, Barbra Ray, Pieter Koen, Hunter, Ryanna & ander
- WAAG ossewa, kameel of ponie ritte
- BEKYK ou masjiene en voertule
- GENIET - heerlike kos (pap/kalings!)
- BESOEK Biertuin, Mampoerproe, Restaurant

Mampoer Kampioenskap

Vir meer inligting: KARINE - 082 551 3061 • E: karine@mitsong.org.za
JULIA - 082 895 7141 • E: roelofse@mitsong.org.za

Du Plooy Melkery

Jou uitspan-, ontspan-, koop- en kuierplek op die plaas!

Lekker vars plaasprodukte

- Melk • Botter • Jogurt • Kaas • Halloumi Kaas • Feta • Roomys
- Gemiesde Jogurt • Soft Serve • Tuigebak • Tuigemaakte Pasteie
- Plaaseiers • Konfyte • Vars Groente & Vrugte • Ingelegde Produkte
- Rou Heuring • Verpakte vleis

Kom besoek gerus ons haarsalon!

4 FLAIR HAIR
012 734 4743

Die pienk-Koei Teetuin

Lekker ligte etes, verversings en versnaperinge

Hannelie 083 399 6497 / 012 736 2145
albie@nes.co.za
Ma – Sa: 6vm – 6nm | So: Gesluit
Bankkaart-geriewe beskikbaar

Bring die kinders ... ervaar die plaas!
Kaalfontein 26, tussen Rayton en ou Bronkhorstspuit-pad

Trip down memory lane

Tierpoort Seniors honoured mothers and grandmothers on 4 May at de la Mas in Graham Road.

From left to right: Marietjie Pieterse; Andre and Hilda Rossouw; and Heleen Lemmer

After the welcoming and sharing of the latest news, Hanelie Jaumme took everybody on a "Trip down Memory lane". A beautiful leaflet was handed to each participant so that they could fill in information about their grandmothers. This stimulated sharing of the most wonderful and interesting stories of the past. Hanelie closed with a moving poem: 'Grandma's Wings'. Suzette Cilliers and Madele Ludike went out of their way to decorate the hall and tables in shades of rose gold and pink to suit the theme of the day. The menu consisted of hearty winter comfort food, namely pulled pork on a Dutch hot pot, coleslaw and pineapple chunks. The dessert of

Jan and Deleen Cornelius

Seniors enjoying their meal

Seniors socialising over desert

custard slices with chocolate ice-cream remind everybody of grandma.

Antibiotics resistance

It has been ingrained in us always to "make sure you finish the course of antibiotic treatment, even if you feel better". Yet antibiotic resistance is a major health crisis throughout the world. A reference from 2017 states that deaths due to antibiotic resistant organisms were 700 000 and increasing. Fleming, who discovered penicillin, said in 1945, that the development of resistance was a major threat to this antibiotic, and indeed to all antibiotics. Bacteria and viruses "learn" and develop different mechanisms to evade these treatments. These adaptations can be passed on to the next generation. The author of that article describes antibiotics as a nonrenewable precious resource. I was bitten by a cat recently, an occupational hazard. Cat bites are always sore and often deep – they have sharp teeth. I disinfected the wound but within six hours my thumb was the size of a sausage. Two days after treatment with antibiotics all was again normal – swelling down, redness gone and no longer painful. So, now the question: Should I stop treatment or should I finish the course? Most medical and veterinary doctors will prescribe a standard course of antibiotics for simple common infections. The more

complicated common infections, and those affecting certain regions of the body, will have a longer course of treatment – sometimes several weeks to months. These complicated chronic infections are monitored with tests to determine if the infection is under control, if the antibiotics can be stopped and also to check for relapses. This is ideally how antibiotic treatment should be used: Tailored to the specific infection and the specific patient. Examples of this in pets are bone infections, prostatic infections and kidneys infections. More and more information is becoming available on how long our antibiotic courses actually need to be. These types of studies are part of a strategy to try to reduce antibacterial resistance and "save our antibiotics". Data has shown that shorter courses of antibiotics are just as effective in treating common uncomplicated infections as some of the previously accepted "standard" antibiotic courses. In fact, effective treatment course were, generally, only half as long as previously. Emphasis is being placed on gauging patient response to the treatment even for these common conditions. Unnecessarily prolonged exposure

Dr Liesel van der Merwe is a small animal medicine specialist. Send her your questions: info@bronberger.co.za.

to antibiotics causes the selective pressure to push for antimicrobial resistance. The longer bacteria are exposed to an antibiotic, the more they can "learn" about it. Remember that antibiotics do not only affect the "target" causing the infection, but all the bacteria present in our bodies. These "bystander" bacteria are also exposed each time antibiotics are prescribed. The biome of our bodies (all the bacteria contained in our bodies) can also be thrown out of balance, resulting in overgrowth of more dangerous bacteria as a side effect. Antibiotics are not always necessary. Simple skin wounds, grazes and infections can often be managed with surface treatments and shampoos using disinfectants. Sniffles and airway irritations are often viral or allergic. Antibiotics should not take the place of good

practice. A bite wound in a patient (dog) will not heal properly just because the patient is placed on antibiotics. The wound needs to be cleaned and flushed; damaged, dead tissue removed and good drainage provided. No amount of antibiotic treatment will work if these first principles are not adhered to, and many wounds will heal without any antibiotics if they are cleaned and flushed and managed correctly. It is time that everybody takes responsibility for making good decisions about antibiotics. **Fleming A. Nobel lecture: penicillin. 1945. Available: www.nobel-prize.org/nobel_prizes/medicine/laureates/1945/fleming-lecture.html** *Can Pharm J (Ott). 2017 Nov-Dec; 150(6): 349–350*

"Vic-Haven" Aktiewe Aftree-oord

By Vic-Haven Aktiewe Aftree-oord, in 'n rustige en stil plaasomgewing, 30 km Oos van Pretoria, beskik ons oor verskeie enkel- en dubbelkamer akkommodasiegeriewe.

Vanaf R6,500/maand vir 'n volle diens (3 etes per dag, wasgoed, skoonmaakdienste).

RIG U NAVRAE AAN: admin@vichaven.co.za of 079 242 6525

Bapsfontein Hotel Mall

Die geskiedkundige Bapsfontein Hotel, Wolmeransstraat 10, se reuse ou dansaal is in 'n verskeidenheid winkels omskep.

- Western General Dealer Grondpad Vellies • Eclectic Designs
- Bapsfontein Meat Co • JD Professional Nails & Beauty
- Amazing Sweets • Gifted • Forever Young

Volgende mark - 25 Junie. Skakel 081 734 7536 vir meer inligting.

Wendy house special from treated pallet wood

3m x 3m R5 800 • 3m x 4m R6 800

Big or small, we do them all!

Marius 073 133 1452
Jan 078 296 2899

ORYX Mini excavator rental

DIGGING TRENCHES • DIGGING POOLS
DIGGING FOUNDATIONS • STUMP REMOVAL
DEMOLISHING SMALL STRUCTURES
LANDSCAPING WORK • FITS IN SMALL SPACES

Jacques 079 458 4485 / oryxrevamp@gmail.com

Fred Hoffmann

Boorgate & Pompe

072 735 2851

GD GRANITE CC

GRAFSTENE/TOMBSTONES

Vervaardigers van hoë kwaliteit grafstene

012 802 0087 / dorica@gdgranite.co.za

DONKERHOEK QUARRIES, PTA-005 (12km vanaf Hans Strijdom op ou Bronkhorstspuitpad)

Inverter Repairs

Anton

081 016 9101

E-mail: antoncastleman@gmail.com

DONKERHOEK

1 Slaapkamer woonstel te huur

Ou Bronkhorstspuitpad (R104) – 10 km Oos van Solomon Mahlangu. Naby N4 snelweg. Baie veilig, netjies en stil. Pre-paid krag. Gas geyser. Eie 9 kg gasbottel. Ideaal vir 1 of 2 persone. Onmiddellik beskikbaar.

Huur R3 200.00 p/m. Dep benodig. 076 217 7724

Maatskappy wat hoenderplase in die Bapsfontein-area besit, benodig nagbestuurders wat nagskof kan werk. Sekuriteitsagtergrond, vuurwapenopleiding en eie vervoer is 'n vereiste. Salaris onderhandelbaar.

Stuur asseblief aansoeke na hr@echocoldrooms.co.za

Deetlefs Equine Bodywork and Stabling

- Stabling
- Lessons and Training
- Equine Massage Therapy
- Rehabilitation
- Behaviour

Mooiplaats, Boschkop
Danielle (EBW) 079 856 0869
deetlefsebw@gmail.com

pets pantry

MOOIKLOOF VETSHOP

MOOIKLOOF VILLAGE
CNR GARSFONTEIN RD & JOLLIFY MAIN

012 996 3369

Trading hours:
Weekdays: 8am - 6pm
Saturday: 9am - 3pm
Sundays & public holidays: 9am - 2pm

We invite you to visit our vet shop. A spacious spotless shop with a full selection of pet food in Hills, Royal Canin, Eukanuba, Ultradog, Acana and Orijen ranges. We have a wide selection of pet accessories including for fish, small mammals, birds and horses, and can order in for you if you have special requests.

We stock the full range of Hills, Acana, Orijen, Eukanuba, Royal Canin, Iams and Ultradog for dogs and cats

Please like our facebook page to get information on special deals and events

Online or telephonic orders and curbside collections available for food and medicines:
[email mooikloofpetspantry@gmail.com](mailto:mooikloofpetspantry@gmail.com)

Danie Visser 082 809 7488
Daniël Visser 082 529 7220

JUVENTIS PROPERTIES

Agricultural • Commercial • Residential

www.juventisproperties.co.za

Soutpansberg

VEE / TROETELDIER WINKEL

- TROETELDIER KOS & BYKOMSTIGHEDE
- VEE BENODIGHEDE & MEDISYNE
- PERDE BENODIGHEDE & MEDISYNE
- PLUIMVEE KOS & MEDISYNE

KONTAK ONS BY: 083 691 5070
soutpansbergvet@gmail.com

PLOT 200 BOSCHKOP ROAD, ZWAVELPOORT (SELFDE SENTRUM AS BLU LITE FUELS)

Plot 2399 Graham Road, Zwavelpoort
GPS : 25°50'26.4"S 28°23'42.4"E
012 941 9200 | 082 213 5920

Consulting hours:
Mon to Fri 08:00 - 11:00 & 15:00 - 18:00
Sat 09:00 - 12:00

Vet shop hours:
Mon to Fri 08:00 to 18:00
Sat 09:00 to 12:00

After hours emergencies only: 082 213 5920

SWAWEL VET
ANIMAL HOSPITAL
Dr. Janes Wagner

We provide all veterinary services

Donkerhoek

Veeartsenykundige Spreekkamers
Veterinary Consulting Rooms

Prof C.M.E. McCrindle
BVSc (Hons) PhD (Vet Eth) (Pret)
072 974 4914
dhvetonline@gmail.com

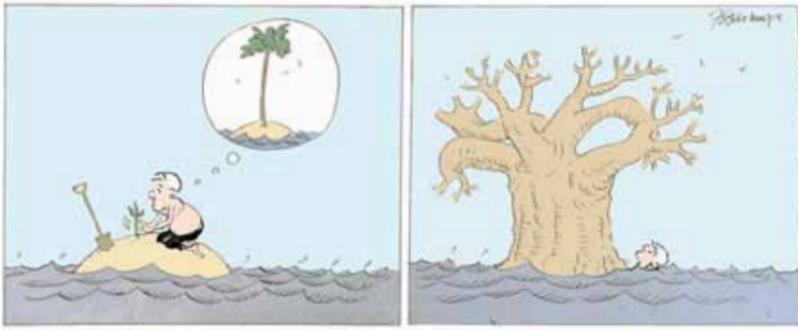
WE HAVE MOVED

Now on the R515, ½ km north of the Jan Ellis Centre.

KONSULTASIES ALLEENLIK OP AFSpraak | CONSULTATIONS BY APPOINTMENT ONLY

Veeartswinkel / Vet Shop
Maandag-Vrydag / Monday-Friday: 08h00-17h00
Saterdag / Saturday: 08h00-14h00

Bronnie van den Berg

Die skrif is aan die deur

DALEIN voere

Gespesialiseerde geformuleerde voer vir vark-, pluimvee-, bees- en suiwelboere.

Pragtige Smutsvinger Bale

Vorige seisoen @ R200 per baal
Nuwe seisoen @ R300 per baal

Plaas Bloemendal, Roodeplaat
Kontak Christa Moore 083 486 8850

S o tref Saterdag ons. En die rustigheid van die oopte, vertel ou Charles Thompson nou die anderdag. En toe skielik die kabaal by die hekl Met voortydige verontskuldiging . . . die uwe is nie bekend as 'n drinker nie, dus ek vertel dié met die nodige nugtergeit, sê Charles.

Charles Thompson (regs)

Daar staan 'n trok by my hek wat na die groot openbare grondpad lei: Met twee oranje ligte op die dak wat draai. Soms, met uiterse geluk, sien jy só voertuig, soms, net soms, in Pretoria en distrik. Ek stap nuuskierig af en die skrif is aan die muur. Of die deur. City of Tshwane staan dit geskrywe, vertel ou Charles. 'n Bleek mannetjie en 'n baie groot donkerder een wag my in. Sopnat. Hulle het behoorlik in die modderwater rond geplas. Sedert die groot reëns het my fontein uit sy gewone nate gebars en rivier se koers oor die openbare pad gekry na my omgekrapte buurman se grond.

Carles se fontein het die grootpad oorgesteek

Ja?
Mirrag. Meneer. Ek is van die waterlekkasie en herstel afdeling van die stadsraad.
En?
Daar is gerapporteer dat 'n waterpyp gebars het.
Ja? (Moeilik om my lag te beheer.) Meneer, waar is die gat? Ons is hier om te herstel. En weet u dalk waar die kraan is? Die stadsraad kan nie die verlies hanteer nie.
Gaan hier om na my buurman. Die fout lê daar. Hy steel water. Die skelm las het seker daar gepop. Leser, jy moet onthou . . . dis fonteinwater. Geen stadsraadwater of pype nader as 10 km van my af nie sê Charles.
Ek lag en vertel die ou dit. Hy kyk my ongelowig aan. Sy groot kollega skud sy kop.
Ek glo meneer nie.
En aan sy kollega: Kom, Fla. Die man lieg. Kom ons gaan soek die buurman.
Nannies copella true's koekies dit het net so gebeur, het Charles vertel.

Comfortably constrained

She was busy driving the other day, says life coach Amy Ahlers, when something unexpected happened. "The sun was shining, the music was right, and I felt an unfamiliar feeling. It crept in through the sunroof like the rays of sunshine and seemed to take hold of me. I thought to myself, what is this feeling?" "Then it hit me . . . joy. I was feeling true, unabashed joy!" In the medical world they talk about breakthrough pain, but Amy says that these days we need to focus on breakthrough joy. Or at least try to recognize it when it manages to break through. So, why is it that joy has become such an unfamiliar feeling to us? Are we not allowing ourselves to feel any of our feelings because we're scared that the bad ones will overwhelm us? Holistic psychiatrist, dr Kelly Brogan, writes that feelings need to be felt. They will keep rattling in the cage until they are finally let out. She says that, as children, most of us were told to stop crying. Few of us had someone who could "hold space for your experience of your own upset, so that you could learn that emotions are alchemical, crying has an arc, and

that the energy of feeling comes to its own resolution if it is permitted to do so." "Emotions are energy in the body. And, in order to stay centered while that energy is moving, we have to grow our capacity to feel. We have to learn how to feel feelings and practice staying open and approving of them," Kelly says. "First, we must send a signal of safety to the nervous system so that there is a prayer of being able to explore hidden feelings, unlock caverns of parts, and begin to engage identity plasticity and shifts that would otherwise threaten to annihilate." How much of a threat would it be to your identity to realize that you might not really want what you say you want? Maybe that is why breakthrough joy feels so unfamiliar. We say we want to feel joy, but we might unconsciously relish that which we're getting out of not feeling it. "Whenever we feel stuck in loops of suffering, there's an inner agent funding both sides of the outside war," says Kelly. She says that when we identify with chronic illness, we get something very big out of it. Please note, not when you're chro-

nically ill, but when it becomes your identity. "We get to feel comfortably constrained by the limitations of a sick person. We get boundaries. And we don't have to learn to say no, because if we are sick, we just can't. We get ongoing or immediate care and attention. We get pity and compassion. Most of all, we get to feel right about how messed up and broken we always suspected we were," Kelly says. Her next example concerns activists. "What I started to recognize is the pleasure we take in the world being as messed up as we said it is. The huge *I told you so* enjoyment that comes with being right about how wronged we are by the powers that be. In this pandemic window, I've noted how many activists visibly enjoy their own fear states and relish their own victim stories about how we are being oppressed and suppressed. They enjoy their power to induce the same sensation in others. Do they really want a better world or do they actually get off on things exactly as they are?" Also, there's the joy of victimhood, Kelly says. "When I feel victimized by someone else, I enjoy feeling

the deliciousness of righteous anger. I get the compassion of my friends and the exhilarating energy field of groupthink finger pointing. I get attention. And I get to feel innocent, vulnerable, and feminine . . . The victim field can be blissful. To fail to recognize that is to hide from our already fulfilled desires," Kelly says. Isn't it time to stop hiding? To admit the fulfillments we refuse to acknowledge? Girlfriend, if you stare the so-called monster in the eye you'll see it alchemizing before your awareness and you'll understand why Kelly asks: "What if everything is already okay . . . more than okay? What if everything is already exactly how we actually want it to be?"

Cosmedent Tandarts
Oaklaan 109, Cullinan
012 734 1079 / 012 734 0280
Noodnommer: 082 836 6689
ontvangs@cosmedent.co.za

Dr SE Cronjé BChD(Pret)
Dip Odont (Radiologie & Chirurgiese metodes)

Ek geniet dit om self die behandelings te doen, veral die chirurgiese verwyderings van tande.
Dit is my passie om pasiënte te help, want almal verdien 'n pragtige glimlag.

Ons praktyk het ekstra voorsorg en veiligheidsmaatreëls in plek.

Maandae en Dinsdae: 08:00 tot 18:30 (Per afspraak)
Werkure: Woensdag tot Vrydag: 08:00 tot 17:00
Saterdag: 08:00 tot 13:00 (Per afspraak)
Sekere mediese fondse word aanvaar.

Ons aanvaar alle tipe kaart-betalings van:

MediWallet MEDICAL CREDIT ACCOUNT
RCS
Die praktyk kan ook Medifin direkte finansiering vir pasiënte en praktisyne met vooraf-goedkeuring binne vyf minute en betaling binne 24 uur aan die praktyk bied.

Terme en voorwaardes geld met kaart-betalings.

Clartal

**Baba & Kleuter Akademie
Baby & Toddler Academy**

Kleuterskool in Pretoria Oos
Nursery school in Pretoria East

Hoewe 246, Swaeltjie, Zwavelpoort
Smallholding 246, Swaeltjie, Zwavelpoort

Navrae/Enquiries
Chantal 079 508 2887
clartal.akademie@gmail.com

C5 SECURITY SHOP
SOLUTIONS
Visit our shop 082 937 6058
E-mail: md@c5s.co.za
Technical Security Specialists Silver Well Office Park, 27 Graham Road, Silverlakes

ALL Electronic Components

DOEN MEER MET JOHN DEERE 5045D TWD

R205 000 BTW UIT

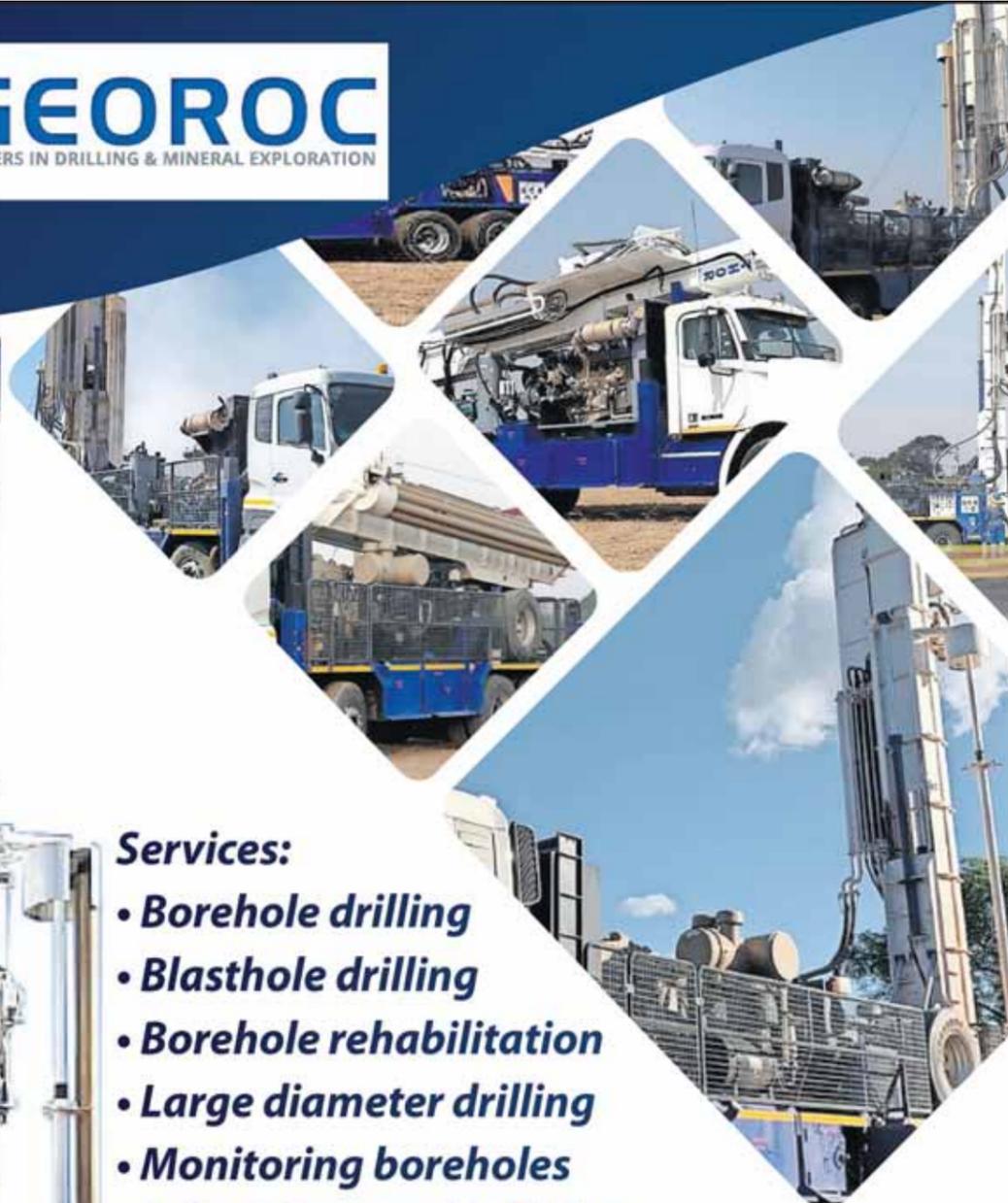
Bepaalde Voorraad Beschikbaar
Bepalings en Voorwaardes Geld

Kontak Sarel Opperman
+27 79 086 7467

Services:

- Borehole drilling
- Blasthole drilling
- Borehole rehabilitation
- Large diameter drilling
- Monitoring boreholes
- Odex | Symmetric drilling
- Refuge bays
- Reverse circulation drilling
- Ventilation shafts
- Sampling of mine dumps

+27 13 932 1740

+27 79 526 7196

info@georoc.co.za

www.georoc.co.za

Vry van suiker, laktose, GMO en soja. Geen kunsmatige bymiddels, geure, kleurstowwe of preserveermiddels nie.

sinulex

FORTE

Natuurlike sinus-, verkoue- & griepondersteuning

Kapsules • Stroop • Fizzy ^{+Vita C}
Bruistablette

**NIE-SEDEREND
DIABEET-VRIENDELIK
DIE NATUURLIKE KEUSE**

SINULEX-KAPSULES BEVAT EKSTRAKTE VAN PELARGONIUM EN PEPPERWORTEL, SOWEL AS VITAMIEN C, D3 EN SINK. DIT IS BEKEND DAT HIERDIE BESTANDDELE HELP OM VERKOUES EN GRIEPVERWANTE SIMPTOME TE BEKAMP.

hulplyn 086 111 8272 • www.sinulex.global

Nou beskikbaar by Takealot, Dis-Chem & uitgesoekte apteke & Clicks-winkels landwyd.

Hierdie medisyne is nie deur SAHPRA geëvalueer nie. Hierdie medisyne is nie bedoel om siekte te diagnoseer, te behandel, te genees of te voorkom nie.